

Datum
2025-02-20Instans
Förskolenämnden

Förskolenämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Förskoleförvaltningen Olovsholmsgatan 32 Borgstena, **torsdagen den 27 februari 2025 kl. 17:00.**

Sammanträdet inleds kl. **15:00** med förvaltningsinformation där Kvalitetsrapport arbetsmiljö och kompetensförsörjning kommer presenteras. Sedan kommer det ges en dradningen kring litteraturdiplomeringen. Till sist kommer en information ges kring pågående ärenden från Miljöförvaltningen. Förskolenämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Andreas Ekström
Förskolenämndens Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Emelie Källman, 033 355046 eller via e-post:
emelie.kallman@boras.se

Mitt-S-samverkan har gruppmöte den 24 februari kl. 17:00 Olovsholm 32 Fristad 210. Meddela eventuellt förhinder till Andreas Ekström, tel. 0737-34 27 36.

Moderaterna och Kristdemokraterna har gruppmöte den 24 februari kl. 17:00 via Teams. Meddela eventuellt förhinder till Gunilla Christoffersson, tel. 0736-57 48 34.

Sverigedemokraterna har gruppmöte den 25 februari kl. 19:00 via Teams. Meddela eventuellt förhinder till Leif Häggblom, tel. 0702-65 50 98.

Ärende

1. Upprop och val av justerande ledamot och dennes ersättare
2. Godkännande av föredragningslista
3. Allmänhetens frågestund
4. Uppföljning av intern kontrollplan 2024
Dnr 2023-00083 1.1.3.0
5. Informationsärende – Kvalitetsrapport arbetsmiljö och kompetensförsörjning
Dnr 2025-00020 1.1.3.25
6. Förskolenämndens årsredovisning 2024
Dnr 2025-00018 1.2.4.1
7. Svar på remiss: Borås Stads Riktlinjer för Föräldraskapsstöd 2025-2029
Dnr 2024-00172 1.2.3.25
8. Svar på remiss Motion - Ett gyllene tillfälle
Dnr 2025-00008 1.1.3.25
9. Initiativärende - Obligatoriskt utdrag från polisens belastningsregister
Dnr 2024-00166 1.1.3.25
10. Anmälningssärenden
Dnr 2025-00004 1.1.3.0
11. Redovisning av delegationsbeslut
Dnr 2025-00005 1.1.3.0
12. Rapportering från kontaktpolitiker
Dnr 2025-00009 1.1.3.25
13. Övriga frågor
Dnr 2025-00010 1.1.3.25

Ida Westin
HandläggareDatum
2025-02-27Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00083 1.1.3.0

Uppföljning av intern kontrollplan 2024

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna uppföljningen av den interna kontrollplanen för 2024.

Ärendet i sin helhet

Intern kontroll kan övergripande definieras som en process där såväl de förtroendevalda, ledningen och övriga professioner samverkar i syfte att uppnå följande mål:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Förskolenämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och fastställer årligen en intern kontrollplan.

Den interna kontrollplanen för 2024 har nu följts upp och inkluderar analys och åtgärder av följande tre risker:

- Risk för brist på personal på grund av svårigheter att få tag i vikarier i den utsträckning som behövs.
- Risk för att ordinarie personal inte har tillräckliga språkkunskaper vilket kan leda till kommunikationssvårigheter och brister i undervisning och omsorg.
- Risk för brister i säkerheten på grund av skadegörelse.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då det är en uppföljning av den interna kontrollplanen för 2024. Barnperspektivet och beaktas löpande inom de områden som uppföljningen berör. **Beslutsunderlag**

Uppföljning av intern kontrollplan 2024 Förskolenämnden

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 20 februari 2025.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen
2. Stadsrevisionen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Uppföljning Intern kontroll 2024

Förskolenämnden

1 Inledning

Förskolenämnden redovisar nedan uppföljning av intern kontrollplan för 2024. Sammanlagt tre riskbilder har följts upp inom områdena personal och egen verksamhet.

I uppföljningen redovisas de kontroller som har genomförts, hur många kontroller eller granskningar som ligger till grund samt dess resultat. Om analysen av kontrollmomenten har föranlett att åtgärder behöver vidtas återfinns dessa under kolumnen åtgärder i rapporten.

2 Uppföljning Intern kontrollplan

2.1 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
Vikarier	Risk för brist på personal på grund av svårigheter att få tag i vikarier i den utsträckning som behövs	Kontroll av tillgången till timvikarier i verksamheterna. Kontroll av statistik från Bemanningenheten som visar om förskolorna får vikarier i den utsträckning de behöver. Statistiken erhålls varje månad och följs upp per tertial.	Täckningsgraden var under 2024 i genomsnitt 99,7% jämfört med 91,9% 2023. Under året har endast 55 bokningar har avslagits under hela året. Antalet beställningar har minskat med 16% jämfört med 2023. En av anledningarna till detta är att förvaltningen intensifierat arbetet med strategisk bemanningsplanering och överanställningar och flertalet rektorer har anammat arbetssättet. Bemanningenheten har också utvecklat och effektiviserat sitt arbetssätt under året och har en tätare dialog med vikarierna inför och under anställning. Detta skapar en bättre förståelse för vad arbetet som timvikarie i förskolan innebär. Med anledning av att Bemanningenheten har en större tillgång till vikarier uppger också rektorerna att de är tryggare i att faktiskt få vikarier när behov finns.	<p>✔ Fortsatt statistikuppföljning av tillgången på vikarier Statistikuppföljningen läggs till som ett verksamhetsmål.</p> <p>✔ Insatser i Förskoleförvaltningens verksamhetsplan Risken togs med i Förskoleförvaltningens verksamhetsplan för 2024 där insatser för att minska bristen på vikarier vidtogs.</p> <p>✔ Ökad dialog med Bemanningenheten Informationsinsatser har genomförts och forum för dialog med syfte att öka förståelsen över varandras förutsättningar och utveckla gemensamma strategier har skapats.</p>

Kompetens och utbildning	Risk för att ordinarie personal inte har tillräckliga språkkunskaper vilket kan leda till kommunikationssvårigheter och brister i undervisning och omsorg	Kontroll av språkkunskaperna hos förskolans tillsvidareanställda. Enkät som skickas ut till alla rektorer en gång per år gällande språkkunskaperna hos sina tillsvidareanställda.	Alla rektorer på Borås Stads kommunala förskolor har svarat på en enkät där de bedömt språkkunskaperna hos sin tillsvidareanställda personal. Bedömningen är att 4% (42 medarbetare) av alla tillsvidareanställda har bristande språkkunskaper som kan leda till kommunikationssvårigheter, som framförallt handlar om missförstånd. 2,7% (29 medarbetare) bedöms ha så pass bristande språkkunskaper att det påverkar undervisningen och den pedagogiska dokumentationen. Under 2024 genomfördes en utbildning i yrkessvenska genom Hermods, finansierad av statsbidrag. 15 personer deltog, rektorerna hade svårt att frigöra fler anställda under arbetstid.	 Kompetensutveckling av medarbetare. Under 2025 kommer förvaltningen att pröva en digital kurs i yrkessvenska för förskolepedagoger via mobiltelefonen. 90 licenser för språkutbildning via Lingio har köpts in. Kursen är uppbyggd som ett spel där man samlar stjärnor. Medarbetaren tränar via mobilen 15 minuter varje dag på sin arbetstid. Rektor uppmanar de medarbetare där de ser att behov kan finnas att ta del av utbildningen. Kursen finns i dagsläget för modersmålen arabiska, somaliska, tigrinja, kurdiska (sorani), ukrainska och engelska. Resultatet kommer att utvärderas vid årsskiftet.
--------------------------	---	--	---	--

2.2 Egen verksamhet

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
Säkerhet	Risk för brister i säkerheten på grund av skadegörelse Brister i utemiljön kan uppstå genom allmänhetens påverkan.	Kontroll av omfattningen av skadegörelse på kommunens förskolor. Kontroll genomförs via en enkät som skickas ut till alla rektorer en gång per år på hösten.	Förskolenämnden har genomfört en enkät om skadegörelse på Borås Stads kommunala förskolor. Resultaten visar att 12% av förskolorna upplever skadegörelse varje vecka, medan 26% rapporterar skadegörelse varje månad. De vanligaste typerna av skadegörelse inkluderar skador på inventarier och lekutrustning samt nedskräpning. Farliga föremål och avföring är särskilt oroande då de påverkar barnens säkerhet. Personskador är ovanliga, men det finns fall där barn och personal har tagit skada. Utifrån föregående års kontroll avsåg nämnden att ansöka om tillstånd för kamerabevakning för de förskolor med mest omfattande skadegörelse. Upprepade polisanmälningar krävs för att kameraövervakning ska beviljas. Ännu har inte tillstånd för de önskade kamerorna beviljats. Regeringen avser att förändra processen gällande tillstånd för kamerabevakning varför Förskolenämnden nu avvaktar med denna åtgärd. Fokus kommer istället ligga på att säkerställa att alla brott på förskolorna polisanmäls.	 Ansökan om tillstånd för kamerabevakning. Lokalförvaltningsförvaltningen har fått i uppdrag att ansöka om tillstånd för övervakningskamera för de förskolor som angett att de har skadegörelse varje vecka.
				 Revidering av rutin för polisanmälan Rutinen för polisanmälan har reviderats och informationsinsats kommer att genomföras för att förtydliga vikten av att polisanmälningar görs samt vem som ansvarar för det.
				 Dialog med Servicekontoret Dialog ska tas med Servicekontoret då deras fastighetsskötare ansvarar för polisanmälningar vid brott mot fastigheten eller utemiljön. Syftet med dialogen är att säkerställa att polisanmälningar görs.

Ina Furtenbach
HandläggareDatum
2025-02-27Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2025-00018 1.2.4.1

Förskolenämndens årsredovisning 2024

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna årsredovisning för 2024.

Förskolenämnden önskar att årets överskott balanseras över till nästkommande år enligt Borås Stads regler och principer för ekonomistyrning.

Sammanfattning

Årsredovisning är ett beslutsunderlag för Kommunfullmäktige som ska ge information om hur nämnden följt Kommunfullmäktiges inriktning, om man nått målen och genomfört uppdragen i budgeten, samt hur resurserna använts.

Under 2024 har förskolorna i Borås fortsatt sitt långsiktiga arbete för att höja kvaliteten i undervisningen, med påtaglig progression i måluppfyllelsen. Genom kompetenshöjning, aktiva rektorer och engagerad personal utvecklas verksamheten stadigt framåt, vilket har lett till goda resultat. Förskolorna har också byggt strukturer för kollegialt lärande som främjar erfarenhetsutbyte och inspiration. Personalens kompetens är en avgörande faktor för kvalitetsarbetet, och nämnden fortsätter att prioritera satsningar på fortbildning och kompetensutveckling.

Under perioden 2017–2023 har antalet barn i åldersgruppen 0-5 år minskat med 835, och prognosen för kommande år visar på fortsatt minskning. För att anpassa verksamheten till det lägre barnantalet beslutade Förskolenämnden inför 2024 att stänga flera förskolor. Detta beslut har haft en positiv ekonomisk effekt, och nämnden har rapporterat ett starkt ekonomiskt resultat för året. Tack vare en långsiktig och strategisk planering är nämnden nu väl rustad för ytterligare minskning av barnantalet under 2025, och kan istället fokusera på att stärka bemanningen på förskolorna.

Ärendet i sin helhet

Årsredovisning är ett beslutsunderlag för Kommunfullmäktige som ska ge information om hur nämnden följt Kommunfullmäktiges inriktning, om man nått målen och genomfört uppdragen i budgeten, samt hur resurserna använts.

Förskoleverksamhet

Under 2024 har förskolorna i Borås fortsatt sitt långsiktiga arbete för att höja kvaliteten i undervisningen, med påtaglig progression i måluppfyllelsen. Genom kompetenshöjning, aktiva rektorer och engagerad personal utvecklas

verksamheten stadigt framåt, vilket har lett till goda resultat. Förskolorna har också byggt strukturer för kollegialt lärande som främjar erfarenhetsutbyte och inspiration. Personalens kompetens är en avgörande faktor för kvalitetsarbetet, och nämnden fortsätter att prioritera satsningar på fortbildning och kompetensutveckling.

2024 har varit ett år präglad av viktiga satsningar och framsteg som stärker förskolornas kvalitet och tillgänglighet, samtidigt som nämnden aktivt arbetar för att ge alla barn en bra start på sitt lärande inför skolstarten.

Ekonomi

Under perioden 2017–2023 har antalet barn i åldersgruppen 0-5 år minskat med 835, och prognosen för kommande år visar på fortsatt minskning. För att anpassa verksamheten till det lägre barnantalet beslutade Förskolenämnden inför 2024 att stänga flera förskolor. Detta beslut har haft en positiv ekonomisk effekt, och nämnden har rapporterat ett starkt ekonomiskt resultat för året. Tack vare en långsiktig och strategisk planering är nämnden nu väl rustad för ytterligare minskning av barnantalet under 2025, och kan istället fokusera på att stärka bemanningen på förskolorna.

Intäktssidan visade en positiv budgetavvikelse som främst var beroende på tillfälliga intäkter de sista månaderna på året:

- Ökade statsbidrag som inte kan föras över till 2025.
- Återbetalningar från bland annat Bemanningseenheten. Sjunkande sjuktal, bemanningsplanering med Tempus och överanställningar har bidragit till att förskolorna minskat sin användning av timvikarier.
- Förskolan Trollevis moduler stängdes i september och övergick till Lokalförsörjningsförvaltningen. Avetablering av modulerna har inte genomförts som planerat och kunnat tas under 2024.
- Överskott för köpta platser för pedagogisk omsorg så som Ströms Slott, vars verksamhet avslutats under året.
- Överskott för personalkostnader vilket beror på frånvaro på administrativa tjänster och chefspositioner under hösten.
- Kost- och lokalvårdsverksamheterna har tillsammans genererat ett större överskott för året.
- Nämnden har totalt ett överskott på cirka 18 mkr, varav 7 mkr är nämndens buffert för året.

Förskolenämnden har genomfört investeringar för att stödja rörelse i förskolan. Det har köpts in lekmaterial, aktivitetspåsar till kapprumsbiblioteken samt elcyklar och barnvagnsbussar för att underlätta för pedagogerna i sitt arbete. Den totala ekonomiska utvecklingen visar på en väl genomförd anpassning till förändringar i verksamheten, med både kostnadskontroll och satsningar som förbättrar kvaliteten för barnen.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett år där Förskolenämnden, genom strategiska beslut och effektivisering, lyckats generera ett positivt ekonomiskt resultat, samtidigt som man fortsatt arbetet med att optimera verksamhetens långsiktiga hållbarhet.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då det är en redovisning av föregående år. Barnperspektivet beaktas löpande inom de områden som redovisningen berör.

Beslutsunderlag

Årsredovisningen 2024 Förskolenämnden

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 20 februari 2025.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Årsredovisning 2024

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Nämndens uppdrag och ansvar	4
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	4
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	9
2.3 Verksamhetsmått	10
2.4 Uppdraget som arbetsgivare	11
2.5 Mänskliga rättigheter	13
3 Prioriterade fokusområden med indikatorer och uppdrag	14
3.1 Fokusområde 4: Ett Borås med nära och bra service där människor bor och verkar	14
3.2 Fokusområde 5: Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.....	15
3.3 Fokusområde 6: Arbetsplatser som präglas av tillit, inkludering och förutsättningar för ett gott ledarskap	15
3.4 Fokusområde 8: Ett Borås där lärande stärker varje individs utveckling och bildning	16
3.5 Fokusområde 11: Ett Borås som präglas av inkludering och integration	17
4 Resurser	18
4.1 Nämndens verksamhet 1.....	18
5 Investeringar	23
5.1 Sammanställning Investeringsvolymer	23
5.2 Investeringar, årliga anslag	23
5.3 Investeringar som löper över flera år	23

1 Inledning

Sammanfattning av årsrapport för Förskoleverksamheten i Borås 2024

Under 2024 har förskolorna i Borås fortsatt sitt långsiktiga arbete för att höja kvaliteten i undervisningen, med påtaglig progression i måluppfyllelsen. Genom kompetenshöjning, aktiva rektorer och engagerad personal utvecklas verksamheten stadigt framåt, vilket har lett till goda resultat. Förskolorna har också byggt strukturer för kollegialt lärande som främjar erfarenhetsutbyte och inspiration. Personalens kompetens är en avgörande faktor för kvalitetsarbetet, och nämnden fortsätter att prioritera satsningar på fortbildning och kompetensutveckling.

Uppföljningen av barns kunskapsutveckling i förskoleklass och BVCs 4-års test har visat att barns kunskapsutveckling och intresse för lärande stärkts under året.

Vårdnadshavarna har fortsatt visat en stor nöjdhet och förtroende för förskolans verksamhet. Värdet av ett nära och förtroendefullt samarbete mellan hemmen och förskolan kan inte nog understrykas, barns och vårdnadshavarnas upplevelse av förskolan är central för utvecklingen av verksamheten. Därför är samverkan med hemmen en hörnsten i nämndens arbete.

Personalens upplevelse av arbetsmiljön i förskolorna är central för nämndens arbete och ett intensivt arbete pågår för att stärka arbetsmiljön för förskolornas personal. I verksamhetsplanerna identifierar personalen sina behov av arbetsmiljöinsatser, och får en variation av stödinsatser genom HR. Sjuktalet har sjunkit under året, och under 2025 kommer barntalen per personal kunna sänkas något. Förvaltningen har under flera år implementerat en kultur av återhållsamhet med over-head kostnader för att prioritera resurser till kärnverksamheten.

Ett särskilt fokus under året har legat på språkutveckling, där flera insatser genomförts med stöd från statsbidrag. Högläsning och flerspråkigt lärande har införts, och alla förskolor har nu kapprumsbibliotek för att uppmuntra läsning hemma. Genom ett Erasmus-projekt har förskolorna också förstärkt sitt arbete med digital kompetens och kreativitet.

I samarbete med Göteborgs universitet har förskolorna fortsatt utveckla lekresponsiv undervisning, som stärker kommunikationen mellan barn och vuxna. Samtidigt har förskolorna fortsatt utveckla sina lärmiljöer för att göra dem mer tillgängliga och stimulerande för barnen. Under året har även projektet "100 språk-100 miljöer" initierats för att ytterligare förstärka lärmiljöernas betydelse för barnens utveckling.

En viktig insats på Norrby har varit arbetet med Språkhallen, som har bidragit till att ge vårdnadshavare verktyg för att stödja sina barns språkutveckling. Genom samverkan med Kulturskolan har musik, sång och drama integrerats i arbetet, och Språkhallen har utvecklats till en viktig arena för att stärka relationerna mellan pedagoger och vårdnadshavare.

Förskolorna arbetar också aktivt för att öka deltagandet bland barn från socialt utsatta områden. För att uppfylla skollagens nya krav om uppsökande verksamhet har Förskoleförvaltningen säkerställt att alla barn som saknar förskoleplats får information om förskolans fördelar. Nya rutiner och arbetssätt har införts för att identifiera och informera vårdnadshavare, vilket har resulterat i fler erbjudanden om förskoleplats.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett år präglad av viktiga satsningar och framsteg som stärker förskolornas kvalitet och tillgänglighet, samtidigt som nämnden aktivt arbetar för att ge alla barn en bra start på sitt lärande inför skolstarten.

Sammanfattning av Ekonomin för Förskolenämnden 2024

Under perioden 2017–2023 har antalet barn i åldersgruppen 0-5 år minskat med 835, och prognosen för kommande år visar på fortsatt minskning. För att anpassa verksamheten till det lägre barnantalet beslutade Förskolenämnden inför 2024 att stänga flera förskolor. Detta beslut har haft en positiv

ekonomisk effekt, och nämnden har rapporterat ett starkt ekonomiskt resultat för året. Tack vare en långsiktig och strategisk planering är nämnden nu väl rustad för ytterligare minskning av barnantalet under 2025, och kan istället fokusera på att stärka bemanningen på förskolorna.

Intäktsidan visade en positiv budgetavvikelse som främst var beroende på tillfälliga intäkter de sista månaderna på året:

- Ökade statsbidrag som inte kan föras över till 2025.
- Återbetalningar från bland annat Bemanningseenheten. Sjunkande sjuktal, bemanningsplanering med Tempus och överanställningar har bidragit till att förskolorna minskat sin användning av timvikarier.
- Förskolan Trollevis moduler stängdes i september och övergick till Lokalförsörjningsförvaltningen. Avetablering av modulerna har inte genomförts som planerat och kunnat tas under 2024.
- Överskott för köpta platser för pedagogisk omsorg så som Ströms Slott, vars verksamhet avslutats under året.
- Överskott för personalkostnader vilket beror på frånvaro på administrativa tjänster och chefspositioner under hösten.
- Kost- och lokalvårdsverksamheterna har tillsammans genererat ett större överskott för året.

Nämnden har totalt ett överskott på cirka 18 mkr, varav 7 mkr är nämndens buffert för året.

Förskolenämnden har genomfört investeringar för att stödja rörelse i förskolan. Det har köpts in lekmaterial, aktivitetspåsar till kapprumsbiblioteken samt elcyklar och barnvagnsbussar för att underlätta för pedagogerna i sitt arbete. Den totala ekonomiska utvecklingen visar på en väl genomförd anpassning till förändringar i verksamheten, med både kostnadskontroll och satsningar som förbättrar kvaliteten för barnen.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett år där Förskolenämnden, genom strategiska beslut och effektivisering, lyckats generera ett positivt ekonomiskt resultat, samtidigt som man fortsatt arbetet med att optimera verksamhetens långsiktiga hållbarhet.

2 Nämndens uppdrag och ansvar

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Förskoleverksamhet

Förskolenämnden har under året haft en inriktning mot fyra prioriterade utvecklingsområden: kvalitet i utbildningen - en god och likvärdig kvalitet i alla förskolor, arbetsmiljö och kompetensförsörjning, barn i behov av särskilt stöd samt områden med särskilda utmaningar

Skolinspektionen har granskat Förskolenämndens tillsynsprocess av fristående förskolor, och granskningen visade att tillsynen bedrivs enligt skollagen och är fullgod.

Stadsrevisionen har under året haft en uppföljande granskning av kvaliteten i förskoleverksamheten. Den tidigare granskningen genomfördes 2016 då brister konstaterades i följande områden:

- Modell för systematiskt kvalitetsarbete
- Fördelningen av resurser (resursfördelningsmodell)
- Utveckling av uppsökande verksamhet
- Strategier för rekrytering och kompetensförsörjning.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning blev att bristerna i allt väsentligt var åtgärdade.

1. Likvärdighet

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskolenämndens systematiska kvalitetsarbete ökar möjligheten att skapa likvärdiga förutsättningar för förskolor att utveckla sin kvalitet då det sker utifrån respektive förskolas behov. Under året har rektorer tillsammans med sina medarbetare analyserat sina respektive förskolors kvalitet och behov av utveckling. Analysen och det framskrivna behovet har dokumenterats i en verksamhetsplan per förskola. Verksamhetsplanerna har legat till grund för de insatser som planerats och genomförts på förskolorna. Flera förskolor har haft insatser från förvaltningen för att utveckla sitt kvalitetsarbete. Detta har bland annat lett till en tydlig dokumentation. Förvaltningen har under året fått utmärkelsen Årets raketkommun för hur den digitala lärplattformen samlat och strukturerat det systematiska kvalitetsarbetet och används som ett stöd till verksamheterna.

I ett förvaltningsperspektiv har det systematiska kvalitetsarbetet inneburit att kvalitetsrapporter för olika områden (Värdegrundsarbete, Utveckling och lärande) tagits fram. Kvalitetsrapporterna har byggt på empiri från förskolornas analyser, kvalitetsdialoger med rektorer och i något fall även samtal barn. Samtalen med barn är ett nytt sätt att samla empiri, vilket har fördjupat förvaltningens kunskap om effekterna av förskolornas utbildning. Förskoleförvaltningens systematiska kvalitetsarbete har väckt intresse hos andra kommuner och lärosäten och vi har under året fått delge våra arbetssätt i olika forum.

Språkutvecklande arbetsätt

I återkopplingen från förskoleklass syns generellt en god måluppfyllelse i olika språkutveckling och matematik.

Det som identifierats som utvecklingsområden handlar om kommunikativa aspekter såsom att kunna hålla en röd tråd i något som ska berättas eller att kunna beskriva något. Varje förskola omhändertar sina respektive resultat utifrån återkoppling från förskoleklass.

Statsbidraget för flerspråkighet har upphört efter vårterminen 2024 och redovisning till Skolverket har gjorts. Förvaltningen har haft möjlighet att köpa in expertis och insatser för att stärka det språkutvecklande arbetet på förskolorna i form av besök av föreläsare och handledare i högläsning och språkutvecklande arbetssätt.

Tillsammans med nämndens satsning på kapprumsbibliotek på alla förskolor samt med stöd i ett riktat statsbidrag för inköp av böcker beskriver många rektorer att läsning och högläsning fått ett ökat fokus på förskolorna. Genom insatsen Mångfaldens förskola har några förskolor utvecklat sin pedagogiska språkmedvetenhet i undervisningen. Förvaltningen har också samverkat med Högskolan i Borås i syfte att utveckla arbetet med nationella minoriteter. Detta är ett område som fortsätts att implementeras på förskolorna.

Kvalitetsrapporten med fokus på språk visar ett samlat gott arbete med barns språkutveckling, där alla förskolor ökar sin kompetens. Arbetet behöver fortsätta med att utarbeta en förvaltningsgemensam grund för principer i ett språkutvecklande arbete, samråd för nationella minoriteter och utveckling av arbetet med finskt språk- och kulturstöd.

Pedagogiska lärmiljöer och lokalernas beskaffenhet

Lärmiljöernas utformning har stor påverkan på personal och barns arbetsmiljö, och är en förutsättning för god kvalitet i förskolan. Förskolornas lärmiljöer inom- och utomhus har varit ett prioriterat utvecklingsområde sedan 2020 och har utvecklats kraftigt under dessa år. De allra flesta förskolor har mycket fina lärmiljöer.

Lokalerna har förbättrats de senaste åren genom att flera nya förskolor har byggts och icke ändamålsenliga lokaler har bytts ut. En flerårig satsning på utemiljön har kraftigt förbättrat förskolegårdar, exempelvis har alla förskolor fått solskydd för att skydda barn och personal från en ökande solstrålning.

Insatser gällande pedagogiska lärmiljöer i form av handledning till arbetslag har genomförts under året. Insatserna har handlat om lärmiljöer inne och ute. Förvaltningen har beviljats medel från Erasmus för att genomföra ett liknande projekt kring lärmiljöer som tidigare "100 språk i 100 miljöer". Sex förskolor har påbörjat projektet under hösten i form av kompetensutveckling. Projektet löper på tre år och kommer omfatta en resa till Reggio Emilia i Italien.

ÅterSkapa

ÅterSkapa som startade i mars har blivit en viktig mötesplats för kreativitet och utveckling av pedagogiska lärmiljöer. Cirka 40 förskolor och andra olika grupper i förvaltningen har besökt ÅterSkapa sedan starten. Syften med besöken har varierat, olika förskolor och avdelningar har tagit del av workshops, inspiration samt hämtat material till sina förskolor. Förvaltningen har under det första året på ÅterSkapa utvecklat en workshop utifrån ett digitalt perspektiv genom att lyfta projiceringar i lärmiljön. Några andra kommuner har gjort studiebesök på ÅterSkapa för att hämta inspiration till liknande satsningar.

Digitalisering

Digitalisering är ett område som påverkar dels förskolorna men också administrationen. Nämnden har under året beslutat om en plan för digitalisering för att skapa en riktning i arbetet. Planen har digital kompetens som ett bärande begrepp och har utgått från förslaget till ny läroplan för förskolan. Planen har presenterats för rektorer och IKT-ansvariga på förskolorna under hösten.

Förvaltningens grundsystem används till att hantera information om barn och vårdnadshavare och för att exempelvis kunna placera barn och fakturera vårdnadshavare. Grundsystemet förser övriga system som Tempus och Unikum med data. Då tidigare grundsystem inte längre uppdaterades av leverantören har ett systembyte varit nödvändigt. Inför sommaren driftsattes det nya grundsystemet IST Administration. Systemet är igång och förvaltningen har reviderat rutiner och arbetssätt för att kunna ta tillvarata det nya systemets möjligheter.

Under hösten avslutades det treåriga Erasmus-projektet Digital CULTURE som syftat till att utveckla en kreativ användning av digitala verktyg och en utveckling av digital kompetens. Vid ett spridningsevent i november delgav de fyra deltagande förskolorna sina erfarenheter och följeforskningen från Högskolan i Borås presenterades. Resultaten från projektet kommer att sammanställas i en forskningsartikel under våren 2025 tillsammans med en handbok med dokumentation över förskolornas erfarenheter. Projektet visade att förskolor utvecklat ett kritiskt förhållningssätt till digitala verktyg och genom en ökad medvetenhet utvecklat sitt arbetssätt med en mer kreativ användning av digitala verktyg.

Förvaltningen har under året fått SKR´s kvalitetsutmärkelse för digitalt arbete, Guldtrappan.

Stödfunktionerna arbetar med att förbättra den digitala infrastrukturen utifrån en kartläggning av varje förskola. Under året har en översyn av accesspunkter gjorts för att säkerställa att digitala enheter kan kopplas upp mot Borås Stads nätverk oavsett var i byggnaden man befinner sig. Det är en förutsättning för att pedagoger till exempel ska kunna dokumentera sitt arbete. Under året har ett utbyte av tjänstekort skett i syfte att stärka informationssäkerheten och stödfunktionerna har organiserat utbytesprocessen i förvaltningen.

Barngruppernas storlek

Barngruppernas storlek och antal barn per vuxen är en bidragande faktor till pedagogernas möjlighet att bedriva en verksamhet av god kvalitet. Där det varit möjligt har nämnden arbetat för att ha öppet så många avdelningar som möjligt i syfte att minska barngruppernas storlek. Förskolorna organiserar också barnen i små grupper under dagen utifrån vad lokalerna tillåter.

Pedagogiska profiler

Förskolorna i Borås har olika pedagogiska profiler. Syftet är att samla personal runt en profil för att renodla uppdraget och stötta kvalitetshöjande arbete. En gemensam profil ger en tydlighet i samarbetet, kompetens och kvalitet, och en lustfylld ingång i lärande och omsorg.

Förskolor som planeras öppna utformar sin profil under projekterings- och byggtiden tillsammans med en projektgrupp. Förskolor som har en profil sen tidigare har ibland behov av att ta ett omtag kring sin profil och revidera sina ställningstagande. Flera förskolor har gemensamt läst vetenskaplig litteratur som lyfter vikten av ett tydligt målarbete som även syftar till att utveckla förskolans profil.

2. Arbetsmiljö och kompetensförsörjning

Personalens kompetens är den främsta kvalitetsfaktorn och nämnden har genomfört och kommer fortsätta göra flera satsningar på kompetenshöjning och försörjning. Området arbetsmiljö och kompetensförsörjning följs upp i avsnitt 2.4.

3. Barn i behov av särskilt stöd (BSS)

Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar. Förskolan ska fungera kompensatoriskt för de barn som möter hinder i sin utveckling.

Samverkan

SIP (samordnad individuell plan) är ett viktigt verktyg för samverkan kring barn och deras familjer. SIP har använts av rektorer när de ser att ett samlat grepp behöver tas kring barnet. Fördelen med SIP som modell för möten är vinsten av att flera verksamheter samverkar kring barn och familj. Under hösten 2024 skulle ett nytt system, Millenium, införas för dokumentation av SIP, vilket inte blev av. I väntan på Millenium fortsätter Förskoleförvaltningen att dokumentera SIP i systemet SAMSA.

"Tidig upptäckt tidiga insatser" i samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR) är ett pågående arbete. Detta är en riktad förebyggande insats där barn och familj får snabbare och rätt stöd av ett team med olika professioner tidigt. Barnhälsan bidrar med den specialpedagogiska kompetensen i teamet. Samverkansformen ger familjer ett snabbt och samordnat stöd. Under 2024 har ca 40 barn tagits emot.

Under 2024 fick Förskoleförvaltningen tillsammans med IFO (Individ- och familjeomsorgsförvaltningen) medel från MFoF (Myndigheten för föräldrarätt och föräldraskapsstöd) för att starta ett arbete med barn som på olika sätt agerar ut när familjen inte mår bra. Arbetet syftar till att få möjlighet till en närmare samverkan med socialrådgivare kring hur vi tillsammans kan stödja dessa barn och familjer. Två förskolor från området Centrum deltar i projektet. Arbetet pågår och kartläggning i form av en enkät om psykisk ohälsa har gjorts för pedagoger vid de två förskolorna. Genom enkäten har pedagogerna kunnat framföra vad de behöver mer för kunskap för att möta vårdnadshavare med psykisk ohälsa. Detta för att sedan få stöd i hur de kan arbeta för att främja psykisk hälsa. Utifrån svaren i enkäten har en föreläsning om tryggt föräldraskap skapats och genomförts för att möta behoven både hos pedagoger och föräldrar. Detta arbete har gjorts av socialrådgivare tillsammans med specialpedagog.

Inom ramen för projektet har också en genomlysning av olika föräldraskapsstödprogram gjorts för att undersöka vad som kan användas för målgruppen. Rektorer, projektledare och socialrådgivare har gått utbildningen i MHFA (Första hjälpen för psykisk hälsa). En samverkan med Spädbarnsverksamheten (VGR) har startats för att stödja sköra vårdnadshavare och deras barn på vägen till förskola.

Tilläggsbelopp

Kvalitetsdialoger mellan rektor för respektive förskola och chef för barnhälsan gällande barn i behov av särskilt stöd har genomförts under två perioder under året. Vid kvalitetsdialogerna lyfter rektor barn i behov av särskilt stöd som de har på sina förskolor. Mötena avser i första hand förskolornas tilläggsbelopp men kan även handla om stöd från specialpedagog, logoped eller psykolog. Under 2024 har 226 barn tilldelats tilläggsbelopp.

Förebyggande insatser

Tidiga insatser är av vikt för barn i behov. Barnhälsan har under året arbetat med förebyggande insatser i form av konsultationer, observationer i barngrupper följt av handledningar och olika utbildningar för arbetslag och hela förskolor. Under höstterminen startade cirka hälften av förskolorna, med stöd av specialpedagog, den inköpta digitala utbildningen "En förskola för alla". Utbildningen syftar till att ge pedagoger kunskap och konkreta verktyg för att arbeta med barn som av olika anledningar agerar ut. Andra större kompetenshöjande utbildningar som genomförts för pedagoger är två olika utbildningar inom autism och Specialpedagogik för lärande som har varit finansierat med medel från Skolverket.

Psykolog på 20% upphandlades under våren och startade i september som en del i det förebyggande

arbetet. Psykologen har framförallt gett ytterligare stöd till förskolorna kring barn som utmanar. Psykologen har även bidragit med sin kompetens i en arbetsgrupp som pågått under höstterminen där en åtgärdsplanering för barn som hamnar i utåtagerande beteende tagits fram. Denna ska användas som ett stöd till rektor. Även logoped från Öppna förskolan har bemannat barnhälsan en dag per vecka under höstterminen som ett ytterligare stöd för förskolorna kring barn som har stora kommunikativa svårigheter. Psykolog och logoped fortsätter förstärka Barnhälsan under 2025.

4. Områden med särskilda utmaningar

I Borås finns flera områden med särskilda utmaningar gällande folkhälsa, trygghet och socioekonomi. Förskolan ska fungera kompensatoriskt i dessa områden och ge alla barn likvärdiga möjligheter till en god utbildning och förberedelse inför grundskolan. Likvärdighet i förutsättningar för barn i dessa områden förutsätter kompetent personal. Förskollärartätheten är lägre men personaltätheten högre. Flera utvecklingsprojekt har pågått under året för att höja kompetensen på lång och kort sikt. Projektmedel har sökts av externa aktörer såsom Skolverket.

Förskolenämnden har bedrivit ett samverkansprojekt inom ramen för Socialt hållbart Borås på Norrby och som under hösten redovisats i olika forum. Ett resultat av projektet är att Språkhallens arbetssätt har implementerats på berörda förskolor. Arbetssättet har ett fokus på att möta familjer och deras barn i syfte att stärka vårdnadshavares roll i barnens språkutveckling. Ett annat resultat av projektet är att förskolorna under året har utvecklat ett gemensamt arbetssätt kring inskolning i förskolorna. En gemensam film på olika språk, som tidigare tagits fram, beskriver hur förskolan fungerar. Den har visats på familjecentralen och på Norrbyhuset i syfte att tydliggöra förskolans uppdrag. Under året har även ett kunskaps- och dilemmanätverk träffats för att skapa gemensam kunskap och få möjlighet att diskutera olika dilemman man kan stöta på som medarbetare i olika verksamheter på Norrby. Nätverket har gett värdefulla insikter mellan olika verksamheter. Förskolenämnden kommer att arbeta vidare utifrån de resultat som projektet givit.

På Hässleholmen har rektorerna tagit fram ett gemensamt förhållningssätt för att öka omfattningen av inskrivna barns närvaro på förskolan. Närvaron har ökat genom snabb kontakt med vårdnadshavare vid barns frånvaro.

Flera av förskolorna i dessa områden har utvecklingspedagoger anställda för att förstärka kompetensen och vara ett stöd för rektor i att utveckla undervisningen. Utvecklingspedagogerna arbetar minst 50 procent i barngrupp och kan därutöver leda utvecklingsarbete på den egna förskolan. Personalens utbildning och kompetens har en avgörande betydelse för att barn ska få en god utbildning i förskolan. Under 2024 har 10 utvecklingspedagoger placerats ut på förskolor efter behov.

Förskolenämnden har påbörjat en översyn av arbetet på områden med särskilda utmaningar för att få en bättre överblick över processer som pågår och kan utvecklas i syfte att sprida kunskap och erfarenheter och få en bättre samordning i arbetet. Sedan ett antal år har nämndens arbete fokuserats på Norrby och nu blir nästa steg att sprida goda exempel till fler geografiska områden.

Förskolenämnden har tillsammans med CKS utbildat personal på Norrby om hantering av desinformation och ryktesspridning. Samtal har förts om gemensamma förhållningssätt och arbetssätt.

Resurser

Resurser i förskolan fördelas så att extra medel riktas mot förskolor som tar emot barn till föräldrar med socioekonomiska utmaningar. Resursfördelningsmodellen medger en större personaltäthet på dessa förskolor.

Öppen förskola och familjecentral

På de öppna förskolorna och familjecentralerna pågår dagligen olika aktiviteter. På de öppna förskolorna har aktiviteter med pedagogiskt innehåll så som t ex språkutvecklande arbete i form av språksamlingar och lekar med språk, för barn och vårdnadshavare planerats för och genomförts. Aktiviteterna planeras utifrån Förskolans läroplan (Lpfö) och besökarnas behov. Under 2024 har antalet besökare ökat på alla öppna förskolor och familjecentraler.

För mer information om de olika aktiviteterna som genomförts se avsnitt 3.2.1.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget

Indikatorer	
Antal barn som beviljats särskilt stöd utifrån tilläggsbelopp	
Utfall År 2023 210	
Utfall År 2024 226	
Analys	
<p>Att barn i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till följs upp två gånger per år i mars och oktober på kvalitetsdialoger mellan rektor och barnhälsan.</p> <p>Utfallet för antal barn som beviljats särskilt stöd utifrån tilläggsbelopp är 226, sökta var 523. Antal barn som beviljats tilläggsbelopp är något högre än vid förra perioden, vilket till stor del beror på ett ökat antal barn med diagnosen autism. Rektorerna har även i år sökt tilläggsbelopp för något färre antal barn. Detta beror troligtvis på att rektorerna har fått mer kunskap om begreppen ledning och stimulans, anpassningar och särskilt stöd vilket har förtydligat de olika nivåerna på behoven. Rektorerna lyfter i större utsträckning enbart de barn med större behov och som är i behov av tilläggsbelopp.</p>	
Förskolläartäthet, antal barn/lärare med förskollärläggning, %	
Utfall År 2022 9,1	
Utfall År 2023 9,1	
Utfall År 2024 8,9	
Analys	
<p>Utfallet visar att förskolläartätheten har förbättrats något jämfört med föregående år. Detta beror till stor del på att barnantalet har minskat och därmed också anställda medarbetare i förvaltningen. Det är då utbildad personal som minskar i verksamheten och förskolläartätheten förbättras därmed. Antalet sökande till vakanta förskolläartjänster har ökat under året.</p> <p>Utfallen har uppdaterats från tidigare år då uträkningarna har ändrats till att inkludera samtliga anställda och omräknats till nettoårsarbetare.</p>	

2.3 Verksamhetsmätt

2.3.1 Förskola

2.3.1.1 Förskola

Verksamhetsmätt		Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Antal inskrivna barn från kommunen	KF	5 701	5 596	5 550	5 387
varav barn i fristående verksamhet	KF	426	438	425	420
Bruttokostnad per inskrivet barn, kr	KF	165 064	181 485	183 849	187 011
Antal barn per årsarbetare i egen regi	KF	5	5,1	5,2	5,1
Andel föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan, %	N	97	99	99	99
Antalet inkomna anmälningar till Skolinspektionen där myndigheten utdelat ett föreläggande	N	0	0	0	0
Andelen barn som får plats på förskola på önskat placeringsdatum, %	N	98	99	98	98
Kommentar: Antalet inskrivna barn i förskoleverksamhet minskar i kommunen. Minskningen beror främst på att antalet barn i förskoleålder minskar. Följden av minskningen innebär att kostnaden per barn blir högre men också att det blir lättare att planera för förskoleplatser där vårdnadshavarna vill ha förskoleplats. Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan är fortsatt högt. En fortsatt god placeringsplanering innebär att en absolut majoritet av barnen erbjuds förskola på önskat placeringsdatum.					

2.3.1.2 Andel inskrivna barn i förskolan

Verksamhetsmätt		Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Andel (%) inskrivna barn av samtliga barn i åldern 1-5 år	KF	88	89	93	87
Andel barn 3-5 år som är inskrivna i förskolan, hela kommunen, %	N		96	95	97
Andel barn 3-5 år som är inskrivna i förskolan, Norrby, %	N		87	95	95
Andel barn 3-5 år som är inskrivna i förskolan, Hässleholmen, %	N		92	95	92
Andel barn 3-5 år som är inskrivna i förskolan, Sjöbo, %	N		94	95	95
Kommentar: Andelen inskrivna barn i förskola 1-5 år minskar något på totalen. Minskningen kan bero på en ökad arbetslöshet i samhället och att arbetslösa i högre utsträckning väljer att ha sina yngre förskolebarn hemma, jämfört med arbetande eller studerande vårdnadshavare. Gällande barn i åldern 3-5 år ökar andelen inskrivna barn i förskolan något vilket är glädjande. Särskilt positivt är att andel barn 3-5 år som är inskrivna i förskolan ökar på Norrby och Sjöbo. Ökningen kan delvis bero på informationsinsatser, men troligtvis också på en mer korrekt folkbokföring i områdena. Gällande Hässleholmen där andel barn 3-5 år som är inskrivna i förskolan minskar krävs ytterligare analys och därefter åtgärder för att öka andelen inskrivna barn.					

Siffrorna avser 15 oktober aktuellt år.

2.3.1.3 Kompetensförsörjning

Verksamhetsmätt		Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Andel förskollärare, %	N	49	47	50	52
Andel barnskötare, %	N	33	31	35	35
Andel utan relevant utbildning, %	N			15	11
Andel tillsvidareanställda utan relevant utbildning, %	N		6	5	6
Antal medarbetare per chef	N			23	23

2.4 Uppdraget som arbetsgivare

Arbetsmiljö och kompetensförsörjning

Personalens kompetens är den främsta kvalitetsfaktorn och avgörande för barnens framtida utveckling och lärande. Kvalitet uppstår varje dag i mötet mellan barn och personal och det är där utveckling sker. Tillit och medarbetares och chefers kompetens i detta arbete är en central utgångspunkt för nämnd och förvaltning. Därför ska all personal i förskolan ha adekvat utbildning. Förskolläraren har ett särskilt ansvar i läroplanen för att utveckla och leda undervisningen och barnskötarens uppdrag är att delta i alla utbildningens processer och bedriva en god omsorg. Andra yrkesgrupper kan också ha en viktig roll i förskolan och identifieras i förskolans bemanningsplanering. Detta följer vi via verksamhetsmåttan andel förskollärare, barnskötare och utan relevant utbildning.

Attrahera och rekrytera

Förskoleförvaltningen har under året arbetat med att utveckla arbetet med kompetensförsörjning och genomfört en rad insatser. Förvaltningen har bland annat synts på mässor på gymnasieskolor och arbetat tillsammans med Bemanningenheten för att öka vikariernas vilja att utbilda sig till förskollärare. Under hösten 2024 påbörjades planeringen av en fördjupningsdag för vikarier som arbetat 100 dagar via Bemanningenheten för att öka deras kunskap om förskolans uppdrag och hur det är att arbeta i förskolan. Förhoppningen är att även detta ska kunna stimulera fler att börja studera till förskollärare. Fördjupningsdagen kommer genomföras för första gången under våren 2025 och intentionen är att det ska bli ett återkommande inslag.

Högskolan i Borås tilldelades möjligheten att erbjuda förskolläraryt utbildning för yrkesverksamma med distansinslag. Denna utbildning har varit populär och lockat fler deltagare.

I samband med att Högskolan i Borås startade upp sitt läsår deltog representanter från förvaltningen på evenemanget Enter. Där samlades samtliga nya förskollärestudenter och fick information om förskolans verksamhet samt en kreativ uppgift att genomföra tillsammans. Det var cirka 50 studenter som närvarade och uppfattningen var att de tyckte det var en positiv upplevelse.

Anpassning av organisationen utifrån stängning av förskolor och ett minskat barnantal gjorde att det under våren skedde få rekryteringar då fokus var på att omhänderta redan anställd personal. Under hösten stabiliserade sig organisationen och förvaltningen hade flera annonser ute för att rekrytera förskollärare, och såg också att söktrycket var relativt högt.

Behålla personal och arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är grunden i att skapa hälsosamma och attraktiva arbetsplatser. Aktiviteter genomförs regelbundet på alla arbetsplatser utifrån stadens SAM-kalender. Under året har HR-funktionen tillsammans med verksamhetscheferna och rektorernas hälsoinspiratörer arbetat med att stärka rektorerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Genom att tydligare systematisera arbetsmiljöarbetet för rektorerna i rollen som medarbetare så skapas en bättre grund för att själva föra arbetet vidare ut på sina enheter till sina medarbetare.

Uppföljning av arbetsmiljöarbetet görs på såväl kvalitetsdialoger mellan rektor och verksamhetschef och/eller HR-specialist samt i samverkansgrupper på förvaltningen tillsammans med skyddsombuden.

Många rektorer har skapat egna arbetsmiljögrupper på sina enheter där de har löpande dialog med sina skyddsombud och hälsoinspiratörer. Genom att föra en partsgemensam dialog kring framgångsfaktorer och utmaningar på alla nivåer skapas en tydligare bild av områden att arbeta vidare med. Majoriteten av förskolorna har ett välfungerande arbetsmiljöarbete där fokus ligger på att bibehålla och utveckla det.

I tillägg till det löpande arbetsmiljöarbetet utifrån SAM-kalendern har HR-funktionen genomfört insatser på förskolorna utifrån de prioriterade områdena personalen identifierat i sin verksamhetsplan. Övervägande del handlar om insatser gällande den psykosociala arbetsmiljön, och det finns tendenser till att insatserna också blir mer riktade till det främjande arbetet.

Utveckla kompetens

Förvaltningen har under året erbjudit en stor variation av kompetensutvecklande insatser och projekt i en mängd olika områden utifrån varje förskolas behov. Kompetensutvecklingsinsatser inom personalområdet utifrån förskolornas prioriterade arbetsmiljö områden har genomförts och anpassats efter den enskilda förskolans behov. Förvaltningen har också påbörjat ett arbete för att stärka språkkunskaperna hos de medarbetare som har behov av det och har köpt in licenser för språkappen Lingio. I början av 2025 kommer ca 35 medarbetare att påbörja utbildningen.

För att öka likvärdigheten gällande grundläggande kompetens bland personal som inte har adekvat utbildning för arbete i förskolan, har utbildning i läroplanens uppdrag genomförts även under 2024.

HR-funktionen erbjuder också utbildningar för rektorer utifrån områdena i SAM-kalendern enligt ett årshjul. Utbildningarna handlar bland annat om organisatorisk och social arbetsmiljö, alkohol och droger samt arbetsskador och tillbud. Syftet har varit att öka rektorernas kunskap och trygghet i arbetsmiljöfrågorna för att de ska kunna fortsätta arbetet på förskolorna.

”Vardagligt innovationsarbete” är ett pilotprojekt där två förskolor i staden ingår. Genom pilotprojektet har rektor, verksamhetschef och en grupp pedagoger fått utbildning och coaching av två följeforskare från Göteborgs Universitet. Syftet har varit att skapa stödjande strukturer för att anpassa organisation och arbetssätt för att främja medarbetardriven innovation.

Förskolenämnden har under året tillsammans med Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) också utbildat rektorer i rutiner vid olika krissituationer.

Rektors

Rektors kompetens är avgörande för enhetens utveckling.

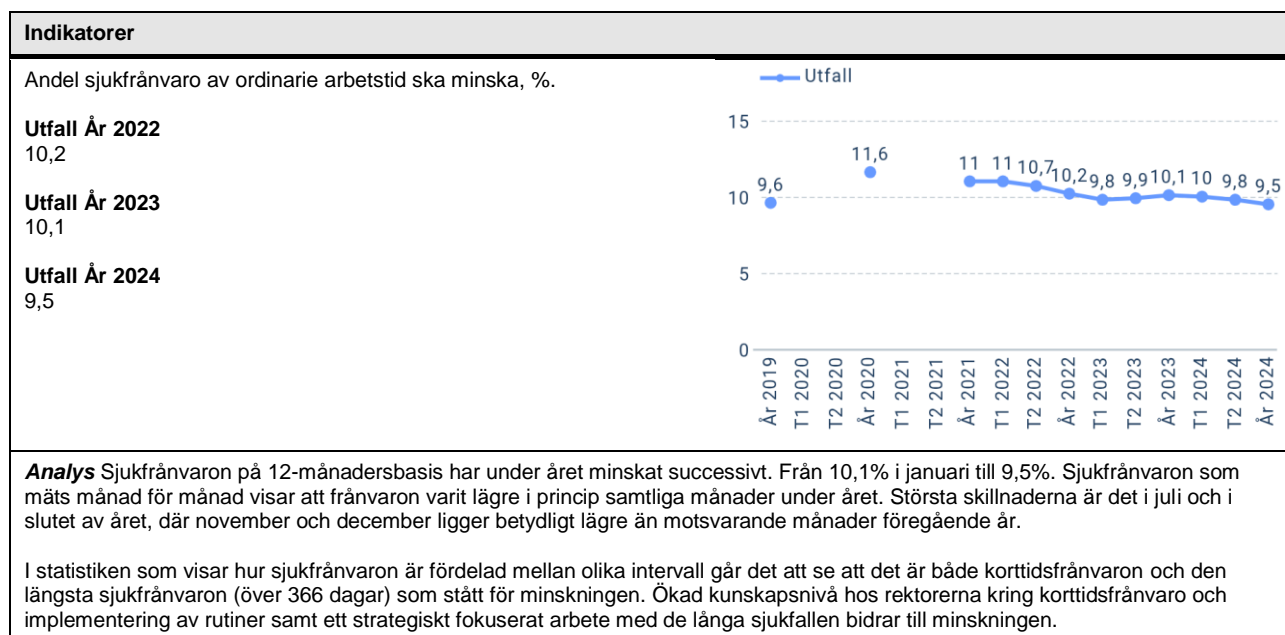
Se avsnitt 3.3.1.

Avslut

När en medarbetare avslutar sin anställning ska orsakerna följas upp och analyseras. Medarbetare uppmuntras att fortsätta stanna kvar längre i arbetslivet och arbetet med att ge kompetenta äldre medarbetare förutsättningar att vara kvar i yrket har pågått under 2024.

”Arbeta länge” är ett pilotprojekt som syftar till att rektorerna genom en ökad kunskap och ett förändrat förhållningssätt kan få medarbetare att gå i pension lite senare. Projektet är avslutat och har varit intressant och givande samt har gjort rektorerna mer rustade att prata med sina medarbetare om att stanna kvar längre i arbetslivet.

2.4.1 Indikatorer

2.5 Mänskliga rättigheter

Förskolan har i Läroplanen för förskolan i uppdrag att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande värderingar som det svenska samhället vilar på. Förskolan har utifrån läroplanen som mål att ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna. Förskolan ska utifrån läroplanen också arbeta för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Vidare ansvarar förskolan för att miljön ska inspirera och utmana barn

I det systematiska kvalitetsarbetet framgår att barn ges förutsättningar att utveckla nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära. Pedagogers närvaro är tydlig framförallt i de yngre barnens lek. Barn ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler. Många förskolor har utvecklat tydliga strategier för att hjälpa barn i det sociala samspelet, till exempel med hjälp av insatser som lekgrupper och lekresponsiv undervisning. I detta arbete synliggörs och bearbetas flickors och pojkars lika rättigheter att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar. Detta är ett grundläggande arbete där förskolan bidrar till ett jämlikt Borås.

Värdegrundsplattformen är ett stöd för förskolorna i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling och ger pedagoger kunskap om skollagens krav på aktiva åtgärder så att de kan väva in dessa perspektiv i sin undervisning. Förskolenämnden har under flera år erbjudit insatser för att utveckla förskolors arbete med aktiva åtgärder. I kvalitetsrapporten som skrevs under året kan vi se att flera förskolor utvecklat sitt arbete med diskrimineringsgrunderna och mot kränkande behandling. Genom arbete med aktiva åtgärder på förskolorna lyfts de olika diskrimineringsgrunderna i kartläggning av lärmiljöer, förhållningssätt och i undervisningen med barnen. I förskolan handlar det om att synliggöra och medvetandegöra att människor är olika och kan ha olika förutsättningar.

Orosanmälningar görs på alla förskolor när så behövs och det finns en stor medvetenhet på alla förskolor om skyldigheten att göra orosanmälningar. Att känna igen signaler på hedersförtryck upplevs av förskolorna dock som svårt. Förskolenämnden omvärldsbevakar frågan och avser att öka insatserna under 2025 för att kunna erbjuda relevant kunskapsstöd. Förskolorna har även tagit del av en utbildning om sexuella övergrepp som bidragit till att fördjupa pedagogers kunskaper på detta område.

Alla förskolor och stödfunktioner följer årshjulet för SAM och lyfter olika relevanta frågeställningar

med alla medarbetare på APT.

3 Prioriterade fokusområden med indikatorer och uppdrag

Den politiska viljeinriktningen för Kommunfullmäktige sammanfattas genom 12 fokusområden för staden. Fokusområdena baseras på Borås Stads vision samt Borås Stads uppdrag som välfärdsaktör, samhällsutvecklare och demokratiaktör samt arbetsgivare.

3.1 Fokusområde 4: Ett Borås med nära och bra service där människor bor och verkar

3.1.1 Välfungerande placeringsprocess

Förskolan är för många en viktig, och första kontakt med det svenska samhället och bidrar i hög grad till integrationen och Kommunfullmäktiges fokusområde. Nämndens höga servicegrad där lokal hjälp och stöd erbjuds på familjecentraler förenklar för vårdnadshavarna att skriva in sina barn i förskolan. Erbjudande om förskoleplats i tid skapar också bättre förutsättningar för arbete och studier för vårdnadshavare. Plats erbjuds utifrån vårdnadshavares önskemål eller utifrån närhetsprincipen.

Nämnden har kunnat ge skäliga förskoleerbjudanden i barnens närområden under året. Ett minskat barnantal har underlättat planeringen av förskoleplatser då de lokalmässiga förutsättningarna för att kunna erbjuda förskola i närområdet varit goda. Under 2024 har 1 192 barn placerats i kommunal förskola, av dessa har 1 174 barn erbjudits plats på önskat placeringsdatum eller tidigare. För de 18 barn som inte erbjudits plats på önskat placeringsdatum har förseningen i regel berott på att nämnden velat ge erbjudanden om plats på den förskola vårdnadshavarna önskat och därför i dialog erbjudit vårdnadshavaren plats något senare än vad de önskat. Samtliga barn har erbjudits förskoleplats inom lagstadgad tid.

3.1.2 Omsorg på obekväm arbetstid

Förskolenämnden beslutade 2023 att slå samman de tidigare två dygnet runt-verksamheterna till en. Beslutet har verkställts i juli 2024 och det är nu Virvelvindens förskola som erbjuder omsorg på obekväm arbetstid.

Inför årsskiftet reviderades Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid med syfte att förstärka barnperspektivet. Nämnden har under året börjat tillämpa de nya riktlinjerna. I översynen har barnets bästa varit styrande. Översynen har bidragit till att skapa en mer åldershomogen och ändamålsenlig verksamhet.

Nämnden bidrar här till Kommunfullmäktiges fokusområde genom en anpassad verksamhet utifrån människors olika livssituationer med barnets bästa i fokus. Att erbjuda omsorg på obekväm arbetstid går utöver de lagkrav som nämnden har på sig och erbjuds från och med att barnet fyllt två år, till och med vårterminen då barnet fyller 13 år. Rektor beslutar om antal nätter som barnet kan sova i verksamheten utifrån barnets mognad och individuella behov. Barn i fritidshemsålder bör sova som mest tre nätter per vecka i verksamheten, barn i förskoleålder bör sova som mest två nätter per vecka.

Under hösten 2024 var 36 barn inskrivna i verksamheten. Strävan är att ha 50% förskolebarn och 50% fritidsbarn för att ge alla en god miljö. Just nu överstiger andelen fritidsbarn andelen förskolebarn.

3.2 Fokusområde 5: Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.

3.2.1 Tidiga insatser och stöttning till barn och familjer i förskola, öppen förskola och familjecentral

Familjecentralerna är en arena för möten med flera samverkande aktörer under samma tak barnmorskemottagning, barnvårdscentral, socialrådgivning, öppen förskola och bibliotek. De öppna förskolorna fyller en viktig roll i det familjecentrerade arbetet. De arbetar med anpassade lösningar för specifika behov som uppstår hos barn och familj i verksamheten och utvecklar samverkan mellan yrkeskategorier kring barn och barnfamiljer. Familjer har ett stort behov av föräldraskasstödande aktiviteter. Aktiviteterna pågår dagligen på alla enheter och anpassas efter besökarnas behov och önskemål. Besökarantalet på de öppna förskolorna ökar. Öppen förskola och familjecentralerna är en lågröskelverksamhet som når många familjer som annars inte söker stöd någon annanstans.

Under året har flera föräldraskasstödande aktiviteter och utbildningar genomförts vid enheterna. Utbildningarna som genomförts är *spädbarnsmassage*, *ABC-utbildningar* (3-12 år och Lilla ABC 1-2 år) och barn HLR har skett löpande på familjecentralerna. HLR har även hållits på öppna förskolan i Dalsjöfors och Fristad. I samverkan har fler aktiviteter genomförts så som ABC vid en förskola och på en folkhögskola. Det har också bl.a. hållits föreläsningar för vårdnadshavare av psykologenheten (VGR) kring *det nya föräldraskapet*, av socialrådgivare och förskollärare om *jämställt föräldraskap* samt av NTF (nationalföreningen för trafiksäkerhetens (främjande) som informerat om *trafiksäkerhet*.

Under året har samverkan med Förskoleförvaltningens placeringssamordnare skett för att öka deltagandet i förskola. Årligen hålls föreläsning för vårdnadshavare om förskola och om start i förskola.

Projektet *"Språk ger resursstarka familjer"* har pågått enligt plan på fyra öppna förskolor tillsammans med föräldra- och kulturstödare samt SFI- lärare och avslutades i december 2024. Arbetet har genomförts i samverkan med Vuxenutbildningen.

"Bygg en bro av språk" är ett projekt tillsammans med Kulturförvaltningen som startades i augusti 2024 och pågår till juni 2026. Projektets syfte är att lära föräldrarna hur de kan stödja sitt barns språkutveckling. Under 2024 utvecklades *Hissa språket* till att även ha träffar med endast vårdnadshavare eller nära anhörig. Delar av *Hissa språket* har finansierats av medel från Mföf (Myndigheten för familjerätt och föräldraskasstöd). *Hissa språket* finns på familjecentralen Centrum. Ett samarbete på området Norrby har påbörjats med IFO och CKS för att motverka *desinformation* kring socialtjänsten och förskola. Familjecentralen Norrby har haft öppna kvällar där alla tre parterna deltagit. Detta samarbete kommer att fortsätta.

Familjecentralen och de öppna förskolorna är en viktig del i samhället som ett lättillgängligt stöd för vårdnadshavare och barn. Verksamheten bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområde genom att stötta vårdnadshavare att bli tryggare och mer välmående. Detta skapar i sin tur bättre förutsättningar för barnet i sin uppväxt. Verksamheten bidrar också i hög grad till integrationen och finns placerade i flera olika områden.

3.3 Fokusområde 6: Arbetsplatser som präglas av tillit, inkludering och förutsättningar för ett gott ledarskap

3.3.1 Aktivt arbete för goda förutsättningarna i ledarskapet

Arbetet med att bibehålla goda förutsättningarna för ledarskap har fortsatt genom att ha kvar ett relativt

lågt genomsnittligt antal medarbetare per chef. Stödfunktionerna fortsätter att erbjuda ett nära stöd till rektorerna inom många olika områden; barnhälsoarbete, verksamhetsutveckling, administrativa stödprocesser samt ekonomi- och HR-frågor. Omsättningen på rektorer är fortsatt låg och även om det sker en viss intern rotation på rektorerna är det erfarna rektorer som medarbetarna möter. Under året tog ytterligare tre rektorer examen från det statliga rektorsprogrammet.

Nämnden bidrar här till Kommunfullmäktiges fokusområde genom att skapa goda förutsättningar för både medarbetare och chef. Nämnden skapar möjligheter för ett nära ledarskap med dialog och tillit.

3.4 Fokusområde 8: Ett Borås där lärande stärker varje individs utveckling och bildning

3.4.1 Utveckling och lärande i förskolan

Förskolorna i Borås arbetar kontinuerligt med att öka kvaliteten i undervisningen, och uppföljning visar en långsiktigt positiv progression. Förskolorna har generellt god måluppfyllelse och rektorer med personal driver aktivt utvecklingen framåt med goda resultat. Genom god utbildning, omsorg, föräldrastöd och samverkan bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges måluppfyllelse. Personalens kompetens är den främsta kvalitetsfaktorn, nämnden har och kommer fortsätta göra stora satsningar på kompetenshöjning och försörjning. På förskolorna finns etablerade strukturer för kollegialt lärande som möjliggör erfarenhetsutbyte, ny kunskap och inspiration. Nämndens långsiktiga arbete för att stärka förskolornas förutsättningar har bidragit till progression i förskolornas kvalitetsarbete.

Under 2024 har flera insatser skett kring det språkutvecklande arbetet. Genom statsbidrag har insatser gällande högläsning och flerspråkigt lärande kunnat genomföras på flera av förskolorna. Statsbidraget upphörde efter vårterminens slut. Insatserna har förstärkts genom att alla förskolor nu erbjuder kapprumsbibliotek för att underlätta för vårdnadshavare att läsa högt även hemma. Insatser gällande kreativitet och digital kompetens har genomförts tack vare ett Erasmus-projekt på några av våra förskolor. Resultatet pekar på ett ökat medvetet förhållningssätt till användning av digitala verktyg.

Några förskolor har i samarbete med Göteborgs universitet fortsatt att utveckla lekresponsiv undervisning, vilket handlar om att fokusera på och utveckla kommunikationen mellan barn och vuxna och att vuxna leker tillsammans med barn och därmed bidrar till att stimulera både fantasin och förhållandet till omvärlden.

Utifrån tidigare projekt kring lärmiljöer har flera förskolor fortsatt att utveckla sina lärmiljöer inne och ute mot en större tydlighet och tillgänglighet för barnen. En ny projektomgång för 100 språk-100 miljöer startade under hösten.

Arbetet på Norrby med Språkhallen som en utgångspunkt har fortsatt tillsammans med förskolorna och barn med 15-timmars placering erbjuds tillsammans med sina vårdnadshavare en 5-veckors period i Språkhallen för att ge vårdnadshavare verktyg att vara ett stöd i barnens språkutveckling.Handledning ges till vårdnadshavarna i hur de kan stötta sitt barns språkliga utveckling och material lånas ut till familjer för att stötta språkutvecklande aktiviteter även hemma. Genom leklådor som barnen får använda hemma med hjälp av sina vårdnadshavare ökar förutsättningar för lek och lärande även i förskolan. Under året har samverkan skett med Kulturskolan genom en kulturpedagog som bidragit i arbetet med musik, sång och drama. Samverkan har lett till att Kulturskolan från och med 2025 kommer att utöka sin egen verksamhet i en närliggande lokal till Språkhallen. Utvärdering visar att vårdnadshavare som deltagit har fått verktyg att agera språkliga förebilder för sina barn. Språkhallen har blivit en arena för att bygga professionella relationer mellan pedagoger och vårdnadshavare. En möjlighet har utvecklats för att skapa mer delaktighet för vårdnadshavare att påverka sina barns utbildning.

Förskolenämnden bidrar här till Kommunfullmäktiges fokusområde genom att skapa möjligheter för varje barn att växa i sitt lärande och skapa en bra grund inför skolstarten. Nämndens verksamhet bidrar även till att utveckla barnens språkkunskaper vilket är av stor vikt för integrationen.

3.5 Fokusområde 11: Ett Borås som präglas av inkludering och integration

3.5.1 Förskola för alla barn för bättre språkutveckling i svenska

Forskning visar att förskolan har störst betydelse för barn vars föräldrar har begränsade socioekonomiska villkor och för utsatta barn. Hälsorisker för barn är kopplade till familjens sociala status och socioekonomiska förutsättningar och forskning pekar på att en förskola av god kvalitet verkar socialt utjämnande. Barn från sårbara socioekonomiska förhållanden och utsatta barn är alltså de som gynnas mest av att gå i förskolor av hög kvalitet med professionella pedagoger och av att vara i grupper med barn från skilda socioekonomiska bakgrunder. Förskolenämnden bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområde genom att aktivt arbeta för att få in fler barn i förskolan.

Inför höstterminen 2023 har kraven i skollagen skärpts. Varje kommun är nu skyldig att ta kontakt med vårdnadshavare till barn som saknar förskoleplats och informera dem om förskolans syfte och barnens rätt till förskola genom uppsökande verksamhet. Vid tre års ålder ska den första kontakten tas och sedan årligen inför höst- och vårterminerna fram till att barnen börjar i förskoleklass vid sex års ålder. Alla oplacerade barn i allmän förskoleålder har fått brev från Förskoleförvaltningen med information om förskolans fördelar och om hur vårdnadshavare ställer upp sina barn kö. Brevet har skickats på hösten och våren. Om barnet har bott i Sverige i högst fem år eller om vårdnadshavarna har bott här i högst fem år och är födda utomlands, erbjuds en reserverad förskoleplats inför höstterminen det år barnet fyller tre år och därefter varje höst fram till barnet ska börja i förskoleklass. Om vårdnadshavarna tackar nej till en placeringsplats eller inte verkar vilja börja på förskola, behöver platsen inte reserveras för barnet. Syftet är att öka deltagandet i förskoleverksamhet, särskilt bland barn från socialt utsatta områden, så att de kan förbättra sin svenska språkutveckling med mera. För att uppnå de nya kraven har Förskoleförvaltningen utvecklat nya arbetsätt och rutiner. Verksamhetssystemet används för att identifiera berörda barn under våren och hösten, och kommuninvånarregistret kontrolleras för att se till att de tillhör målgruppen.

Förskoleförvaltningen har också gett information och haft dialog med vårdnadshavarna via BVC, IFO och öppna förskolor. Förskoleförvaltningen försöker också nå vårdnadshavarna via telefon om de ska erbjudas en plats. Reserverade platser erbjuds utifrån närhetsprincipen. Inför höstterminen har 29 erbjudanden skickats ut, av dessa har nio aktivt tackat ja till förskoleplats och börjat. En familj har själva valt att ställa sig i kö till senare i höst och åtta vårdnadshavare har aktivt tackat nej till plats i förskola. Fyra av barnen är inte längre folkbokförda i Sverige. Övriga barn som erbjuds plats har inte kommit till verksamheten.

4 Resurser

4.1 Nämndens verksamhet 1

4.1.1 Resultat

4.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse
Statsbidrag	55 121	63 049	57 110	61 652	4 542
Avgifter och övriga intäkter	79 823	85 195	80 450	84 840	4 390
Summa intäkter	134 944	148 244	137 561	146 492	8 931
Personal	-657 356	-696 672	-711 812	-704 178	7 634
Lokaler	-106 385	-116 019	-121 548	-120 222	1 327
Material och tjänster	-217 943	-238 344	-220 126	-226 986	-6 861
Kapitalkostnader	-1 369	-1 338	-975	-1 220	-245
Summa kostnader	-983 054	-1 052 373	-1 054 461	-1 052 605	1 856
Buffert (endast i budget)	0	0	-7 250	0	7 250
Nettokostnader	-848 110	-904 129	-924 150	-906 113	18 037
Kommunbidrag	861 700	910 000	924 150	924 150	
Resultat jämfört med kommunbidrag	13 590	5 871	0	18 037	
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Godkända "öronmärkta" projekt					
Resultat jämfört med tillgängliga medel					
Akkumulerat resultat	39 718	45 589	45 589	63 626	

4.1.1.2 Resultatanalys

Förskolenämnden har en budgetavvikelse för året på +18 037 tkr, vilket innebär en avvikelse på 1,95% i förhållande till årets kommunbidrag. Nämndens buffert under året var 9 250 tkr. Under nämndsmötet i september 2024 beslutade nämnden att nyttja 2 000 tkr ur buffert till satsningar inom klimatanpassning och säkerhet.

Förskolenämnden önskar att årets överskott balanseras över till nästkommande år enligt Borås Stads regler och principer för ekonomistyrning.

Nämnden har erhållit mer och fler statsbidrag än budgeterat. En del statsbidrag eller nivån på vissa statsbidrag var inte kända vid budgeteringstillfället. En viss osäkerhet råder alltid kring statsbidrag då de kan tas bort eller förändras. Det är viktigt att ta ställning till de insatser som genomförs inom ramen för statsbidrag, om de blir nivåhöjande och föranleder anpassningar i verksamheten den dagen de tas bort.

Under åren 2017-2023 har antalet barn i åldersgruppen 0-5 år minskat med 835 barn. Prognosen framåt visar på ytterligare minskning. Förskolenämnden såg inför 2024 över sitt bestånd av förskolelokaler för att anpassa för det lägre barnantalet. Beslut fattades kring stängning av flertalet förskolor.

Det finns en stor medvetenhet hos nämnden och förvaltningen kring vikten av att arbeta med en långsiktig planering, ligga steget före och inte enbart ett kalenderår i taget. Detta har resulterat i att nämnden under flera år lämnat ifrån sig överskott trots minskat barnantal. Beslutet att stänga flertalet förskolor inför 2024 har gett stor effekt under året och nämnden lämnar ifrån sig ett stort ekonomiskt

resultat. Detta innebär nu att nämnden är väl rustad för ytterligare minskning av barnantal 2025 och behöver inte planera för fler anpassningar i dagsläget, tvärtom kan grundbemanningen på samtliga förskolor förstärkas inför 2025 tack vare det arbete som gjorts de senaste åren.

4.1.1.3 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Projekt	Totalt godkänt belopp	Utfall tom 2023-12-31	Utfall 2024	Återstår
Summa				

4.1.2 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse
Central administration					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	-14 660	-14 915	-16 613	-16 539	74
Nettokostnad	-14 660	-14 915	-16 613	-16 539	74
Politisk verksamhet					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	-1 824	-2 231	-2 395	-1 962	433
Nettokostnad	-1 824	-2 231	-2 395	-1 962	433
Förskoleverksamhet (exkl. fristående)					
Intäkt	128 169	139 761	129 888	138 205	8 317
Kostnad	-893 952	-954 652	-948 849	-950 697	-1 848
Nettokostnad	-765 783	-814 891	-818 961	-812 492	6 469
Fristående förskoleverksamhet					
Intäkt	3 655	3 805	4 039	3 943	-96
Kostnad	-56 361	-62 663	-67 318	-65 760	1 558
Nettokostnad	-52 706	-58 858	-63 279	-61 817	1 462
Öppen förskola					
Intäkt	904	941	580	837	257
Kostnad	-4 839	-4 672	-4 306	-4 629	-323
Nettokostnad	-3 935	-3 731	-3 726	-3 792	-66
Familjecentral					
Intäkt	2 216	3 740	3 054	3 507	453
Kostnad	-11 418	-13 243	-12 980	-13 018	-38
Nettokostnad	-9 202	-9 503	-9 926	-9 511	415
Buffert					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	0	0	-9 250	0	9 250
Nettokostnad	0	0	-9 250	0	9 250
Totalt					
Intäkt	134 944	148 247	137 561	146 492	8 931
Kostnad	-983 054	-1 052 376	-1 061 711	-1 052 605	9 106
Nettokostnad	-848 110	-904 129	-924 150	-906 113	18 037

Central administration:

Budgetavvikelsen är för året +74 tkr.

Politisk verksamhet:

Budgetavvikelsen är för året +433 tkr. Utfallet kan variera beroende av politiska uppdrag och arvoden.

Förskoleverksamhet:

Budgetavvikelsen är för året +6 469 tkr.

Intäktssidan har en positiv budgetavvikelse. Den största avvikelsen avser statsbidrag, ca +4 000 tkr. Nämnden har erhållit mer och fler statsbidrag än budgeterat. En del statsbidrag eller nivån på vissa

statsbidrag var inte kända vid budgeteringstillfället. I slutet av året erhöll nämnden återbetalningar avseende bemanningsenheten, koncerninköp och facklig tid samt medel från omställningsfonden med ca +2 000 tkr.

Förskolenämnden gör ett överskott avseende personalkostnader i förhållande till budget, ca 7 700 tkr. Förvaltningen har haft vakans eller frånvaro under främst hösten på tjänster inom administration, verksamhetschef och rektorer som inte direkt tillsatts eller ersatts av vikarier. Avvikelsen är dock enbart ca 1% i förhållande till årets budget för personalkostnader.

Införandet av närvarosystemet Tempus gör att rektorer och pedagoger i realtid kan följa hur många barn som är närvarande på förskolan och på så sätt också effektivisera personella resurser. Förvaltningen arbetar aktivt med överanställningar på ett flertal förskolor för att ha känd personal inne som kan täcka upp kortare vakanser i personalgruppen. En högre grundbemanning från början skapar en större stabilitet i personalgruppen vilket kan ge positiva effekter på exempelvis sjukfrånvaro. Det aktiva arbetet på förskolorna har resulterat i att färre timvikarier använts och nämnden erhöll därför i slutet av året en återbetalning från bemanningsenheten med ca 500 tkr.

Nämnden gör även överskott avseende lokalhyror, kost och lokalvård samt köpta platser för pedagogisk omsorg.

Förskolenämnden sa upp förskolan Trollevis moduler i september månad och de övergick då till Lokalförsörjningsförvaltningen. Dock får Förskolenämnden bekosta avetablering av modulerna samt återställning av mark. Tyvärr hann inte modulägaren avetablera modulerna under 2024 och därför har inte kostnaden för detta, ca 1 500 tkr, kunnat tas som planerat under 2024.

I samband med stängningar av förskolor var det vid budgeteringstillfället oklart hur mycket kost- och lokalvårdsorganisationen kunde anpassa sin verksamhet. Förskolenämnden köper tjänsten från Grundskolenämnden. Trots att budgeten för kostverksamhet minskades ner från 2023 har grundskoleförvaltningen lyckats med större anpassningar än förväntat. Dessutom är kostnaden för livsmedel ca 2 600 tkr lägre 2024 än året tidigare. Kost- och lokalvårdsverksamheterna genererar tillsammans ett större överskott, ca 6 000 tkr.

Ström slott har sedan sommaren 2024 inte längre tillstånd att bedriva pedagogisk omsorg i Borås vilket resulterat i ett överskott i förhållande till budget med ca 500 tkr.

Under året har Förskoleförvaltningen genomfört satsningar kring rörelse i förskolan. Lekmaterial som uppmuntrar till rörelse har köpts in till förskolorna och även kapprumsbibliotek har kompletterats med utlåning av aktivitetspåsar. Även elcyklar och barnvagnsbussar har köpts in till förskolor som önskat detta, då det underlättar för pedagoger att ta sig längre sträckor med barnen, främst de yngre barnen.

Fristående förskoleverksamhet:

Budgetavvikelsen är för året +1 462 tkr.

De fristående förskolorna har under året haft något färre barn än budgeterat.

Öppen förskola:

Budgetavvikelsen är för året -66 tkr.

Familjecentral:

Budgetavvikelsen är för året +414 tkr.

De öppna förskolorna och familjecentralerna har ett flertal projekt som finansieras av externa bidrag.

Buffert:

Nämndens buffert var för året var 9 250 tkr.

Under nämndmötet i september 2024 beslutade nämnden att nyttja 2 000 tkr ur buffert till satsningar inom klimatanpassning och säkerhet. Träd har planterats på förskolegårdar, vilket inte enbart ger ett positivt klimatavtryck utan även skapar ytor med naturlig skugga för barn och pedagoger. Satsning inom säkerhet innebär bland annat att snabbblåsningsknappar installeras på förskolor där det är möjligt eller att antalet knappar utökas på förskolor som redan har snabbblåsningsfunktion. En

snabblåsningknapp innebär att förskolan med ett knapptryck kan låsas för utomstående.

4.1.3 Riktade stats- och EU-bidrag

Tkr

Bidragsgivare	Ändamål	Totalt beviljat bidrag	Redovisat bidrag under 2024
Skolverket	Maxtaxa	18 770	18 770
Skolverket	Kvalitetssäkrande åtgärder	31 761	31 761
Universitets- och högskolerådet	EU-projekt Digital Culture	650	72
Universitets- och högskolerådet	EU-projekt 100 språk, 100 miljöer 2.0	482	3
Skolverket	Flerspråkigt lärande/riktade insatser till nyanländas lärande	3 600	1 401
Länsstyrelsen	Språk ger resursstarka föräldrar	2 364	1 581
Länsstyrelsen	Bygg en bro med språk	1 530	0
Länsstyrelsen	Finskt förvaltningsområde	120	61
Socialt hållbart	Projekt 25192 - Språkhallen	665	394
Socialt hållbart	Projekt 21302 - Föräldraskapsstöd	500	500
Summa		60 442	54 543

Maxtaxa - avser helår 2024.

Kvalitetssäkrande åtgärder - avser helår 2024.

EU-projekt Digital Culture - Projektet pågår 202201-202501.

EU-projekt 100 språk, 100 miljöer 2.0 - 202409-202709.

Flerspråkigt lärande/riktade insatser till nyanländas lärande - Skolverket har beviljat ca 11,2 mnkr till Borås Stad. Av dessa är ca 3,6 mnkr till Förskolenämnden, resten till Grundskolenämnden. Projektet pågår 2022-2024.

Språk ger resursstarka föräldrar - Projektet pågår 202308-202412.

Bygg en bro med språk - 202408-202512.

Finskt förvaltningsområde - 202409-202506.

Projekt 25192 - Språkhallen - Ingår i Socialt hållbart, avser 2024.

Projekt 21302 - Föräldraskapsstöd - Ingår i Socialt hållbart, avser 2024.

5 Investeringar

5.1 Sammanställning Investeringensvolym

	Budget 2024	Utgift 2024	Avvikelse 2024
Investeringar årliga anslag	1 350	0	1 350
Investeringar som löper över flera år			
Summa	1 350	0	1 350

Investeringsmedel avser inventarier till nya förskolor.

5.2 Investeringar, årliga anslag

Investeringsprojekt

Tkr	Budget 2024	Utgift 2024	Avvikelse 2024
Inventarier nya förskolor	1 350	0	1 350
Summa	1 350	0	1 350

Analys

Investeringsmedel avser inventarier till nya förskolor. Investeringsmedel har ej behövt nyttjas för ändamålet.

5.3 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Budget 2024	Utgift 2024	Avvikelse 2024	Omdisponering	Total prognos	Projekt status
Summa							

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Projektering

3: Investeringen pågår

4: Klart för ekonomisk slutredovisning

Analys

Ing-Marie Samuelsson
HandläggareDatum
2024-02-27Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2024-00172 1.2.3.25

Remissvar Borås Stads Riktlinjer för Föräldraskapsstöd 2025-2029

Förskolenämndens beslut

Att godkänna remissvaret gällande riktlinjer för föräldraskapsstöd i Borås Stad under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas samt att översända svaret till Fritids- och Folkhälsonämnden.

Ärendet i sin helhet

Fritids- och folkhälsonämnden har tagit fram ett nytt förslag till styrdokument för Föräldraskapsstöd i Borås Stad. Utifrån styrdokumentets karaktär och innehåll är förslaget att det blir Riktlinjer för Föräldraskapsstöd.

Förskolenämndens synpunkter på remissförslaget är preventionsnivåerna behöver tydliggöra för att få ett gemensamt språk kring dessa och därmed underlätta samverkan och samordning. Nämnden föreslår förändringar i skrivningarna under ansvar för föräldraskapsstöd som ny rubrik, dels en tydligare skrivning om nämnders gemensamma och delade ansvar och dels genom att flytta text om uppföljningen till avsnitten som handlar om ansvarsdelen. Några ytterligare förtydliganden och korrigeringar föreslås och dessa är beskrivna under nästkommande rubrik.

Förskolenämndens synpunkter på remissen i sin helhet

Under rubrik **1 Inledning** beskrivs stöd som ges på tre olika nivåer och längre fram i dokumentet används en del av dessa begrepp och det varierar mellan två och tre preventionsnivåer. Det vore önskvärt om det i detta dokument kan framgå vilka begrepp som gemensamt ska användas i Borås Stad för att beskriva preventionsnivåerna. Förskolenämnden menar att det skulle underlätta samverkan och samordning mellan olika förvaltningar.

Senare under samma rubrik står *"Genom att skapa förutsättningar för många föräldrar att ta del av ett universellt stöd ökar chanserna att färre familjer i framtiden får uttalade problem i sitt föräldraskap. En annan fördel med att rikta sig till alla föräldrar är att ingen behöver känna sig utpekad och genom det universella stödet blir också tröskeln lägre till att ta emot ett riktat stöd."* Förskolenämnden tycker att sista meningen kan tas bort. Den är inte relevant i sammanhanget.

Under rubrik **3 Avsikt med föräldraskapsstöd i Borås Stad** föreslår Förskolenämnden att den näst sista punkten ”Berörda verksamheter ansvarar för att planera, genomföra och följa upp insatser för den egna målgruppen” flyttas till lämplig plats under avsnitt 4 som beskriver ansvar.

Under rubrik **4 Gemensam utveckling av föräldraskapsstöd 2025-2029**

Avsnittet inleds med ”*En del av Föräldraskapsstödet är att erbjuda Föräldraskapsstödsprogram som metod.*” Inledningsmeningen är otydligt formulerad då den kan tolkas som att det finns ett specifikt föräldraskapsstödsprogram. Enligt Myndigheten för Familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) finns det olika föräldraskapsstödsprogram och metoder. Förskolenämnden önskar därför ett förtydligande.

Under rubrikerna 4.1 och 4.2 beskrivs en uppdelning i ansvar för universella föräldraskapsstödsprogram respektive riktade föräldraskapsstödsprogram. Gällande dessa områden anser Förskolenämnden för det första att en mer korrekt beskrivning är att ansvaret handlar om föräldraskapsstöd. Föräldraskapsstödsprogrammen som finns beskrivna på Myndigheten för föräldrarätt och föräldraskapsstöd redan är utprovade och etablerade och andra myndigheter bär ansvaret för dessa.

För det andra menar Förskolenämnden att uppdelningen i nämnders ansvar för olika nivåer inte tillför något till att skapa en helhet kring föräldraskapsstöd, det kan tvärtom bli missvisande. Ett exempel på att en uppdelning är svår att göra är att förskolan, öppna förskolan och familjecentralen ger föräldrastöd på en universell nivå genom olika insatser och utbildningar. Samtidigt kan en viss grupp ges selektivt stöd genom olika satsningar till exempel via förskolan eller öppna förskolan. Dessutom ges indikerat stöd till sårbara barn och deras föräldrar utifrån insatser till barn i behov av särskilt stöd både på förskolor och på familjecentraler. Förskolenämnden föreslår istället en vidare skrivning som istället lyfter och definierar det gemensamma ansvaret som finns hos alla nämnder som ger föräldrastöd och erbjuder olika stöd efter behov och verksamhet.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Barnperspektivet är en utgångspunkt i tillståndsgivning av fristående verksamheter.

I detta ärende har Förskolenämnden reviderat ett styrdokument i Borås Stads författningssamling för att uppdatera det utifrån skollagens styrning i syfte att säkerställa att prövning av ansökande huvudman utgår från alla de nödvändiga och lagstadgade perspektiven i skollagen.

Beslutsunderlag

1. Remiss Borås Stads riktlinjer för föräldraskapsstöd 2025-2029
2. Missiv Borås Stads riktlinjer för föräldraskapsstöd 2025-2029

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 20 februari 2025.

Beslutet expedieras till

Stadsledningskansliet

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

§ 112

Dnr FOFN 2024-000193.2.1.3

Borås Stads riktlinjer för föräldraskapsstöd 2025-2029

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att skicka förslag till Riktlinjer för Föräldraskapsstöd till nämnderna:

- Arbetslivsnämnden
- Förskolenämnden
- Grundskolenämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Individ- och familjeomsorgsnämnden
- Kulturnämnden
- Sociala omsorgsnämnden
- Vård- och äldrenämnden

Svar ska inkomma senast 2025-02-28.

Sammanfattning av ärendet

Nuvarande Program för Föräldraskapsstöd löper ut 2024-12-31. Fritids- och folkhälsonämnden har gett förvaltningen i uppdrag att revidera och ta fram ett nytt förslag till styrdokument för Föräldraskapsstöd. Arbetet med ett nytt styrdokument har gjorts i nära samarbete med berörda nämnders förvaltningar.

Utifrån styrdokumentets karaktär och innehåll är förslaget framöver att det blir Riktlinjer för Föräldraskapsstöd.

I Förslag till Riktlinjer för Föräldraskapsstöd tydliggörs den övergripande samordningen Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för.

Förslag till Riktlinjer för Föräldraskapsstöd beskriver avsikten med föräldraskapsstöd i Borås Stad samt den gemensamma utvecklingen som ska åstadkommas 2025-2029: utveckla det gemensamma utbudet av universella och riktade Föräldraskapsstödsprogram.

Beslutsunderlag

1. Missiv – Riktlinjer för föräldraskapsstöd
2. Remiss Riktlinjer för föräldraskapsstöd

Sammanträdesdatum

2024-11-19

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

Vid protokollet

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Justeras 2024-11-21.

Håkan Eriksson (C)
Ordförande

Jan Nilsson (SD)

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla 2024-11-22.

Rätt utdraget intygar:

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

REMISS

Program

Plan

Policy

• **Riktlinjer**

Borås Stads
**Riktlinjer för
föräldrarskapsstöd**

Borås Stads styrdokument

Planerande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunstyrelsen

Datum: 2025-xx-xx

För uppföljning och revidering ansvarar: Fritids- och folkhälsonämnden

Dokumentet gäller för: Arbetslivsnämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Fritids- och folkhälsonämnden, Förskolenämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Kulturnämnden, Sociala omsorgsnämnden och Vård- och äldre­nämnden

Dnr: 2024-00019

Dokumentet gäller till och med: 2029

Globala målen

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

1 Inledning

Definitionen av Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Det kan handla om att ge föräldrar kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. (*Nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd, Regeringskansliet, Socialdepartementet. 2018*)

Den nationella strategin lyfter tre målområden som är centrala i det lokala arbetet för att uppnå målsättningen om att alla föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt.

- **Ett kunskapsbaserat arbetsätt:** För att få bästa effekt behöver det stöd som erbjuds baseras på bästa tillgängliga kunskap.
- **Ett tillgängligt stöd:** Stödet bör kännetecknas av låga trösklar, variation av stöd och att stöd erbjuds inom många verksamheter och på olika arenor.
- **En stödjande organisation:** Det behövs en kedja av ansvariga aktörer med tydligt ledarskap, styrning och tillräcklig finansiering.

Det finns olika former av Föräldraskapsstöd. Universellt stöd är insatser som erbjuds alla föräldrar. Det ges i förebyggande syfte och i olika former. Selektivt stöd kallas det stöd som erbjuds föräldrar som tillhör en riskgrupp. En del föräldrar kan också behöva individuell stöd, ett så kallat indikerat stöd. Selektivt och indikerat stöd brukar även kallas riktat stöd.

Genom att skapa förutsättningar för många föräldrar att ta del av ett universellt stöd ökar chanserna att färre familjer i framtiden får uttalade problem i sitt föräldraskap. En annan fördel med att rikta sig till alla föräldrar är att ingen behöver känna sig utpekad och genom det universella stödet blir också tröskeln lägre till att ta emot ett riktat stöd.

2 Ansvar för övergripande samordning

Totalt nio nämnder ansvarar för olika insatser, verksamheter och aktiviteter inom ramen för stadens totala föräldraskapsstöd. Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för den övergripande samordningen av föräldraskapsstödet mellan ansvariga nämnder och förvaltningar.

Avsikten med samordningen är att underlätta för ansvariga nämnder och verksamheter att arbeta i linje med den Nationella strategin för föräldraskapsstöd samt uppnå avsikten med Föräldraskapsstödet i stort och den gemensamma utvecklingen av föräldraskapsstödet 2025–2029.

3 Avsikt med Föräldraskapsstöd i Borås Stad

- Det ska erbjudas en bredd av olika föräldraskapsstödjande verksamheter och insatser på de tre olika preventionsnivåerna. Basen ska vara det universella stödet men kompletteras med riktat stöd till de med större behov.
- Det ska erbjudas stöd i föräldraskapet under barnets hela uppväxt, 0–18 år.
- Föräldraskapsstödet ska vara kunskapsbaserat, tillgängligt och behovsanpassat.
- Föräldraskapsstödet ska vara en del av och komplettera stadens övriga arbete.
- Berörda verksamheter ansvarar för att planera, genomföra och följa upp insatser för den egna målgruppen.
- Ansvariga verksamheter ska ha kännedom om stadens totala utbud av Föräldraskapsstöd och aktivt sprida den informationen vidare till föräldrar och vårdnadshavare.

4 Gemensam utveckling av föräldraskapsstödet 2025–2029

En del av Föräldraskapsstödet är att erbjuda Föräldraskapsstödsprogram som metod. Forskning visar att Föräldraskapsstödsprogram har goda effekter för att stärka skyddsfaktorer, minska riskfaktorer och främja ett gott föräldraskap. *(En sammanställning över olika föräldraskapsprogram finns på Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Mfjf)*

För att bidra till målen inom Föräldraskapsstöd i stort är ambitionen att utveckla det gemensamma utbudet av universella och riktade Föräldraskapsstödsprogram.

- Föräldraskapsstödsprogram ska planeras in och genomföras med hänsyn till föräldrars olika behov och förutsättningar vad gäller till exempelvis geografisk plats, tid på dygnet och språk.
- Föräldraskapsstödsprogram ska vara tillgängliga för alla föräldrar oavsett vart i Borås man bor.
- Föräldraskapsstödsprogram ska planeras in och genomföras med hänsyn till olika riskfaktorer målgruppen har.

4.1 Särskilt ansvar för universella Föräldraskapsstödsprogram har:

- Förskolenämnden
- Fritids- och folkhälsonämnden
- Grundskolenämnden

4.2 Särskilt ansvar för riktade Föräldraskapsstödsprogram har:

- Individ- och familjeomsorgsnämnden

5 Handlingsplan och uppföljning

Riktlinjer för Föräldraskapsstöd kompletteras med en förvaltningsövergripande handlingsplan som tydliggör insatser och aktiviteter samt uppföljning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Remiss: Borås Stads riktlinjer för Föräldraskapsstöd 2025-2029

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Förskolenämnden
3. Grundskolenämnden
4. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
5. Individ- och familjeomsorgsnämnden
6. Kulturnämnden
7. Sociala omsorgsnämnden
8. Vård- och äldrenämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Fritids- och folkhälsonämnden senast den **2025-02-28**. Remissvaren skickas i elektronisk form till ff.diarium@boras.se Ange diarienummer FOFN 2024-00019 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Fritids- och folkhälsonämnden.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Finns önskan om en dragning av förslaget i er organisation, så kan Fritids- och folkhälsonämnden bistå med det. I detta fall kontakta handläggare nedan.

Ida Grindsjö
Handläggare
0734327424

Olof Fredholm
HandläggareDatum
2025-02-27Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2025-00008 1.1.3.25

Remiss Motion - Ett gyllene tillfälle

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att delvis tillstyrka remissen: Ett gyllende tillfälle. Dock ser nämnden inte behov av att definiera mål eller en strategi för när arbetet ska vara klart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt att Förskolenämnden ska yttra sig över motionen "Ett gyllene tillfälle".

I motionen föreslås att Kommunfullmäktige beslutar att:

- Borås Stad ska ha som mål att följa Skolverkets riktlinjer om max 12 barn i småbarnsgrupper, 1-3 år, samt max 15 barn i äldrebarnsgrupper, 4-5 år.
- Att ge Förskoleförvaltningen i uppdrag att utreda hur Skolverkets riktlinjer kan uppnås, upprätta en strategi utifrån utredningen samt sätta ett målår för när detta ska vara klart.

Förskolenämnden ställer sig positiv till att utreda förutsättningarna för hur Skolverkets riktmärke kan uppnås, framförallt för att vara förberedd inför en eventuell lagändring. Förskolenämnden vill däremot inte, innan utredningen är genomförd, upprätta en strategi eller sätta mål för om och eventuellt när riktvärdet ska vara uppnått.

Ärendet i sin helhet

Kommunstyrelsen har begärt att Förskolenämnden ska yttra sig över motionen "Ett gyllene tillfälle".

Motionens innehåll

I motionen lyfts att de första åren i ett barns liv är viktiga för dess utveckling. Vidare beskrivs att enligt Skolverkets riktlinjer bör barngrupper i förskolan inte överstiga 12 barn för åldrarna 1–3 år, samt 15 barn för åldrarna 4–5 år. I motionen beskrivs att barngrupperna på många håll är mycket större, vilket leder till stress för barnen och försämrar den pedagogiska kvaliteten. Enligt motionen överväger många medarbetare i förskolan att lämna sina tjänster på grund av en ohållbar arbetsmiljö med hög stress och bristande stöd från politiken.

I motionen föreslås Kommunfullmäktige besluta att:

Att Borås Stad ska ha som mål att följa Skolverkets riktlinjer om max 12 barn i småbarnsgrupper, 1-3 år, samt max 15 barn i äldre barnsgrupper, 4-5 år.

Att ge Förskoleförvaltningen i uppdrag att utreda hur Skolverkets riktlinjer kan uppnås, upprätta en strategi utifrån utredningen samt sätta ett målar för när detta ska vara klart.

Analys

Skolverket har inga riktlinjer för barngruppernas storlek, däremot har de ett riktmärke. Skolverkets riktmärke för barngruppernas storlek i förskolan är:

- För barn som är 1–3 år är riktmärket för barngruppers storlek 6–12 barn.
- För barn som är 4–5 år är riktmärket för barngruppers storlek 9–15 barn.

Riktmärket ska tolkas som något att förhålla sig till och inte något statistiskt. Det kan alltså vara både färre eller fler barn i en barngrupp än vad riktmärket anger, beroende på personalens utbildning och kompetens, personaltätheten, barngruppens sammansättning och den fysiska miljön fungerar tillsammans. Nationell statistik visar att barngrupperna i genomsnitt är betydligt större än riktmärket.

Regeringen gav den 21 november 2024 en särskild utredare i uppdrag att överväga hur det kan införas en obligatorisk s.k. språkförskola för vissa barn som behöver en bättre språkutveckling i svenska.¹ Utredaren ska även lämna förslag i syfte att alla förskolor i Sverige ska ges likvärdiga förutsättningar att erbjuda barnen en utbildning av god kvalitet. I utredarens direktiv framgår bland annat att utredaren ska:²

- föreslå en reglering som säkerställer att barngrupper på alla förskolor har lämplig storlek och överväga om det även behövs en reglering för att säkerställa lämplig personaltäthet,
- överväga och föreslå andra åtgärder förutom reglering för att säkerställa att alla barngrupper har lämplig storlek,
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Kommunfullmäktige beslutade i Budget 2019 att ge Förskolenämnden i uppdrag att redovisa hur Skolverkets riktlinjer för barngruppers storlek ska nås.

Utredningen³ visade då att det behövdes en uppdelning i ytterligare 52 barngrupper och ytmässigt behöver plats beredas för ytterligare 9 avdelningar för att möjliggöra adekvat uppdelning av barngrupperna i enlighet med Skolverkets riktmärke. Därutöver skulle fler pedagoger, närmare 86 årsarbetare,

¹ En likvärdig förskola av god kvalitet med obligatorisk språkförskola Dir. 2024:113

² De punkter som listas nedan avser endast de delar av utredarens direktiv som avser barngruppernas storlek

³ Utredning avseende hur Skolverkets riktmärke för barngruppers storlek ska nås

krävas för att barngrupperna skulle kunna delas upp och på så vis utgöras av färre antal barn per barngrupp. Kostnaden bedömdes 2019 till 67,5 miljoner kronor i kommunbidrag för att komma alla barn tillgodo. Om hänsyn togs till dåvarande statsbidrag, som var riktat till enskilda enheter, bedömdes nämnden med ytterligare 20 miljoner kronor nå riktmärket på snittet av alla förskolor men inte på alla hemvister. I samband med att statsbidraget för minskade barngrupper upphörde 2022 och sammanfördes med statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder tillfördes Förskolenämnden 35 miljoner kronor för att fortsätta arbetet med att minska barngruppernas storlek. Sedan dess har flera kostnader stigit för Förskolenämnden, bland annat kostnaden för lokaler.

Nuläge

Antalet barn och avdelningar varierar mellan vår och höst.

Förskoleförvaltningen har som mest barn inskrivna i maj, därefter minskar antalet barn inför hösten då de äldsta barnen slutar för att börja i förskoleklass. Nya barn börjar i förskolan löpande under året, utifrån vårdnadshavares önskemål om placeringsstart. Barngrupperna är generellt sett mindre på hösten och större på våren.

I april 2024 fanns det 343 avdelningar på Borås Stads förskolor och det genomsnittliga barnantalet var 16,39 barn per avdelning. I oktober 2024 fanns det 327 avdelningar på Borås Stads förskolor och det genomsnittliga barnantalet var 15,17 barn per avdelning.

I Skolverkets statistik finns tre typer av barngrupper, *yngrebarnsgrupper* (med alla barn födda åren 2021-2023), *äldrebarnsgrupper* (med alla barn födda åren 2019-2020), samt *blandbarnsgrupp*. Nedan visas barngruppernas storlek utifrån Skolverkets definition.

Skolverkets kommande statistik	
Totalt antal barngrupper	327
Antal yngrebarnsgrupper (strikt, födda 21-23)	110
Antal äldrebarnsgrupper (strikt, födda 19-20)	23
Antal blandgrupper	177
Totalt antal barn	4928
Antal yngre barn (strikt, födda 21-23)	1531
Antal äldre barn (strikt, födda 19-20)	363
Antal barn i blandgrupper	3034
Barn/yngrebarnsgrupp	13,9
Barn/äldrebarnsgrupp	15,8
Barn/blandgrupp	17,1

Av olika anledningar kan yngre barn vara i äldrebarnsgrupper och äldre barn vara i yngrebarnsgrupper. Detta beror bland annat på barnens förutsättningar och förskolans lokaler. Förskoleförvaltningen har av tradition räknat yngrebarnsgrupper som grupper där majoriteten av barnen är 1-2 år (födda

2022-2023) och äldre barnsgrupper som grupper där majoriteten av barnen är 3-5 år (födda 2019-2021). Nedan visas barngruppernas storlek utifrån Borås Stads definition.

Majoritetsgrupper	
Totalt antal barngrupper	327
Antal yngre barngrupper (majoritet födda 22-23)	96
Antal äldre barnsgrupper (majoritet födda 19-21)	182
Antal blandgrupper	49
Totalt antal barn	4928
Antal yngre barn (majoritet födda 22-23)	1176
Antal äldre barn (majoritet födda 19-21)	3150
Antal barn i blandgrupper	602
Barn/yngrebarnsgrupp	12,3
Barn/äldre barnsgrupp	17,3
Barn/blandgrupp	12,3

Det kan konstateras att Förskolenämnden inte når upp till Skolverkets riktmärke.

Behov av åtgärder för att nå Skolverkets riktmärke

För att nå Skolverkets riktmärke för barngruppernas storlek behöver ett antal parametrar belysas:

- *Antal barngrupper*, för att nå Skolverkets riktmärke behöver antalet barngrupper öka. Ökningen av antal barngrupper är inte jämnt fördelad över kommunen, detta då barngruppernas storlek varierar mellan olika förskolor.
- *Bemanning*, bedömningen är att om barngruppernas storlek ska minska behövs också fler pedagoger. Jämfört med 2019 då frågan senast utreddes bedöms det ha blivit lättare att rekrytera såväl barnskötare som förskollärare. Förutsättningarna kan ändras snabbt om det lagstadgas om minskade barngrupper, då även kranskommunerna troligtvis kommer att behöva rekrytera personal.
- *Lokaler*, Förskolenämnden har de senaste åren stängt ett antal förskolor, i regel har dessa förskolor lokalmässigt varit mindre ändamålsenliga. Minskningen av antal förskolor har skett parallellt med ett minskat barnantal. Sett över hela staden bedöms tillgången på förskolelokaler utifrån barnantal vara relativt god, värt att notera är att detta varierar mellan områden i staden.
- *Ekonomiska resurser*, personal och lokaler är Förskolenämndens två största utgiftsposter. Minskade barngrupper kommer att kräva mer personal och på vissa håll lokalanpassningar och ombyggnationer.

Analys och slutsats

Det kommer att krävas ökade resurser för att nå Skolverkets riktmärke om barngruppernas storlek, framförallt avseende ekonomi och personal, men lokalt också avseende lokaler. Förskolenämnden ställer sig positiv till att utreda förutsättningarna för hur Skolverkets riktmärke kan uppnås, framförallt för att vara förberedd inför en eventuell lagändring. Förskolenämnden vill däremot inte, innan utredningen är genomförd, upprätta en strategi eller sätta mål för om och eventuellt när riktmärket ska vara uppnått.

Barnkonsekvensanalys

Barngruppernas storlek är en viktig kvalitetsfaktor i förskolan. Rätt genomfört är minskade barngrupper positivt för barnen i förskolan.

Beslutsunderlag

Remiss: Motion: Ett gyllene tillfälle

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 20 februari 2025.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

ETT GYLLENE TILLFÄLLE

De första åren i ett barns liv är viktiga för dess utveckling. Enligt Skolverkets riktlinjer bör barngrupper i förskolan inte överstiga 12 för barn 1–3 år, samt 15 för barn 4–5 år. Trots detta ser vi på många håll att barngrupperna är mycket större, vilket leder till stress för barnen och försämrar den pedagogiska kvaliteten. Många medarbetare i förskolan larmar dessutom om att de överväger att lämna sina tjänster på grund av en ohållbar arbetsmiljö med hög stress och bristande stöd från politiken.

Samtidigt stänger väl fungerande förskolor, ofta med hänvisning till lokaloptimering på grund av ett lägre barnantal totalt och för att få snabba kortsiktiga kostnadsbesparingar. Dessa beslut riskerar leda till längre resvägar för familjer, större barngrupper och försämrade miljöer för barnen. Det försvårar för många föräldrar att få ihop livspusslet och riskerar att skapa högre kostnader för samhället på sikt.

Vi i Kristdemokraterna menar att detta är fel väg att gå. Barn är olika och alla familjer har olika behov. Vi anser att väl fungerande förskolor bör värnas, att en variation av förskolor med olika storlek och inriktning ska bevaras, samt att åtgärder ska vidtas för att minska barngruppernas storlek i enlighet med Skolverkets rekommendationer.

Större barngrupper leder till stress hos barnen och enligt Lärarförbundet så försämrar de även möjligheten till en god pedagogisk verksamhet. För att säkra god kvalitet i förskolan vill vi lagstadga om ett maximalt antal barn per grupp. I Norge infördes en sådan lag 2018, och resultatet blev tydligt redan efter några månader – nästan alla förskolor uppfyllde de nya kraven. Vi ser detta som en framgångsmodell och vill att Sverige ska följa efter. Men vi vet även att det tar tid att införa nya lagar och anser att Borås Stad ska agera redan nu, även om utredningar på nationell nivå är på gång.

Vi går nu, likt övriga Sverige, in i en tid då färre barn föds vilket skapar ett gyllene tillfälle att agera och göra något åt förskolans utmaning med stora barngrupper.

Kommunfullmäktige föreslås besluta:

Att Borås Stad ska ha som mål att följa Skolverkets riktlinjer om max 12 barn i småbarnsgrupper, 1-3 år, samt max 15 barn i äldre barnsgrupper, 4-5 år.

Att ge Förskoleförvaltningen i uppdrag att utreda hur Skolverkets riktlinjer kan uppnås, upprätta en strategi utifrån utredningen samt sätta ett målår för när detta ska vara klart.

För Kristdemokraterna

Gunilla Christoffersson
Alexandra Florén
Helena Ishizaki
Jonathan Tellbe

Remiss: Motion: Ett gyllene tillfälle

Remissinstanser

1. Förskolenämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **3 mars**.
Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**
Ange diarienummer KS 2024-00770 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Eric Andell
Handläggare
033 358090

Helena Munthe
Handläggare

Datum
2025-02-27

Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2024-00166 1.1.3.25

Initiativärende - Obligatoriskt utdrag från polisens belastningsregister

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden anser ärendet besvarat och därmed avslutat.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har inkommit med ett initiativärende där de gett Förskoleförvaltningen i uppdrag att begära registerutdrag årligen för samtliga anställda som arbetar med barn och unga.

Utifrån gällande lagstiftning och rättspraxis bedömer Förskolenämnden att det inte är juridiskt möjligt att begära ett obligatoriskt utdrag ur belastningsregistret årligen. Kommunstyrelsen kommer att utreda frågan i ärende 2024-00573 *Initiativärende: Förebygg infiltration med bakgrundskontroller*, om deras utredning visar att det ändå finns en möjlighet kommer nämnden att göra en förnyad bedömning utifrån deras ställningstagande.

Ärendet i sin helhet

Sverigedemokraterna har inkommit med ett initiativärende där de gett Förskoleförvaltningen i uppdrag att begära registerutdrag årligen för samtliga anställda som arbetar med barn och unga.

Initiativärendet beskriver att det idag finns en rad olika exempel på varför det är nödvändigt att införa obligatoriska utdrag från polisens belastningsregister för anställda som arbetar med barn och unga i Borås. Det beskriver vidare att det är viktigt att föräldrar och anhöriga ska kunna känna att deras familjemedlemmar är i trygga händer i stadens verksamheter.

Ärendet lyfter att det är mer än nödvändigt att ställa krav på de anställda om registerutdrag årligen i verksamheter som aktivt arbetar med barn och unga.

Nuvarande rutin

Förskoleförvaltningens nuvarande rutin gör gällande att anställande chef är ansvarig för att kontroll av belastningsregister innan anställning eller praktik startar. Ansvarig chef dokumenterar att hen tagit del av utdraget genom en anteckning på anställningsavtalet.

Medarbetare som slutar och är från verksamheten ska uppvisa belastningsregister på nytt om hen varit från verksamheten i mer än 12 månader.

Timvikarier är anställda på Bemanningenheten som ansvarar för att kontrollera utdraget innan anställning.

Omvärldsbevakning

Förskoleförvaltningen har varit i kontakt med ett antal andra kommuner för att omvärldsbevaka hur de hanterar frågan. Samtliga har svarat och i vissa fall även skickat deras rutiner.

Ingen av de tillfrågade kommunerna begär in registerutdrag årligen.

Lagstöd

Bestämmelsen kring kravet på registerkontroll regleras i skollagen samt i lagen om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn. Lagstiftningen beskriver att registerkontroll ska göras vid anställningens ingång. Det finns i nuläget inget lagstöd för att kontrollera belastningsregister under tiden anställningens pågår.

Södertälje kommun har tidigare haft en ordning som innebar att kommunen löpande kontrollerade om de anställda gjort sig skyldiga till brott av visst slag. Kommunen hade slutit ett avtal med ett externt företag som på kommunens uppdrag genomförde kontrollerna genom sökningar i en databas med offentliga handlingar från domstolar och myndigheter. Slutkandidaten i anställningsförfaranden kontrolleras på motsvarande sätt. För att möjliggöra kontrollerna lämnade kommunen ut personnummer för de personer som skulle kontrolleras till företaget.

Vid granskning med beslutsdatum 2023-10-19, diarienummer 7143-2022 konstaterade JO att kontrollerna av de anställda utgjorde ett betydande ingrepp i den personliga integriteten. Något lagstöd för detta finns inte.

Bedömning

Utifrån gällande lagstiftning och rättspraxis bedömer Förskolenämnden att det inte är juridiskt möjligt att begära ett obligatoriskt utdrag ur belastningsregistret årligen. Kommunstyrelsen kommer att utreda frågan i ärende *2024-00573* *Initiativärende: Förebygg infiltration med bakgrundskontroller*, om deras utredning visar att det ändå finns en möjlighet kommer nämnden att göra en förnyad bedömning utifrån deras ställningstagande.

Barnkonsekvensanalys

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Förskolenämnden har inför detta beslut upprättat en barnkonsekvensanalys som ligger som bilaga till ärendet.

Beslutsunderlag

Initiativärende – Obligatoriskt registerutdrag från polisens belastningsregister

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 20 februari 2025.

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Barnkonsekvensanalys för initiativärende – Obligatoriskt utdrag från polisens belastningsregister

I barnkonventionens artikel 3 slås det fast att vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska vad som bedöms vara barnets bästa beaktas i första hand. Det innebär en skyldighet att analysera åtgärder utifrån hur dessa påverkar barnet. För att leva upp till barnkonventionen ska en prövning av barnets bästa göras inför varje åtgärd som berör barn, direkt eller indirekt.

Ärendebeskrivning

Beslutsinstans:	Förskolenämnden
Beslutsdatum:	2025-02-27
Handläggare:	Helena Munthe
Datum för barnkonsekvensanalys:	2025-01-28
Beskrivning av beslutsförslaget: Beskriv vad ärendet handlar om och eventuell bakgrund. Gör en bedömning om ärendet påverkar barn direkt eller indirekt samt i vilken omfattning de påverkas. Om möjligt beskriv även vilka olika grupper av barn som påverkas.	Sverigedemokraterna har inkommit med ett initiativärende där de gett Förskoleförvaltningen i uppdrag att begära registerutdrag årligen för samtliga anställda som arbetar med barn och unga. Utifrån gällande lagstiftning och rättspraxis bedömer Förskolenämnden att det inte är juridiskt möjligt att begära ett obligatoriskt utdrag ur belastningsregistret årligen. Kommunstyrelsen kommer att utreda frågan i ärende 2024-00573 <i>Initiativärende: Förebygg infiltration med bakgrundskontroller</i> , om deras utredning visar att det ändå finns en möjlighet kommer nämnden att göra en förnyad bedömning utifrån deras ställningstagande.

Analysunderlag

Identifiera berörda rättigheter i barnkonventionen. Artikel 3, som handlar om barnets bästa, är tillsammans med artikel 2, 6 och 12 barnkonventionens grundprinciper. Dessa artiklar måste alltid beaktas vid en prövning av	Artikel 2: Om alla barns lika värde och rättigheter. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den.
--	---

<p>barnets bästa. Är det några fler artiklar som är relevanta att lyfta utifrån ärendets art?</p>	<p>Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska i första hand det som bedöms vara barnets bästa beaktas. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare.</p> <p>Artikel 4: Varje stat ska ta ansvar för och nyttja sina resurser till fullo för att uppfylla barns rättigheter.</p> <p>Artikel 6: Varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Det handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.</p> <p>Artikel 12: Barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.</p> <p>Artikel 28: Barn har rätt till utbildning</p>
<p>Vilka relevanta lagar, förordningar eller andra styrande handlingar påverkar ärendet?</p>	<p>I Skollagen 2 kap § 31 framgår bland annat att den som erbjuds en anställning inom förskolan ska visa upp ett utdrag ur belastningsregistret. Lagstiftningen beskriver att registerkontroll ska göras vid anställningens ingång.</p> <p>I Skollagen kap 8 § 8 regleras att huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.</p> <p>Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn. Lagstiftningen beskriver att registerkontroll ska göras vid anställningens ingång.</p> <p>Vid granskning av JO med beslutsdatum 2023-10-19, diarienummer 7143-2022 konstaterades att kontrollerna av de anställda utgjorde ett betydande ingrepp i den personliga integriteten.</p> <p>Regeringsformen om skydd för den personliga integriteten. All maktutövning ska vara grundad på lag eller annan föreskrift (se 1 kap. 1 § tredje stycket RF). En myndighet får alltså endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen (se även 5 § första stycket förvaltningslagen). Det allmänna ska bl.a. värna den enskildes privatliv, vilket kommer till uttryck genom målsättningsstadgandet i 1 kap. 2 § fjärde stycket RF. Av 2 kap. 6 § andra stycket RF följer att var och en gentemot det allmänna är skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten som sker utan</p>

	<p>samtycke och som innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden</p> <p>Europakonventionen - Av artikel 8.1 i konventionen följer att var och en har rätt till respekt för bl.a. sitt privatliv. Bestämmelsen innebär primärt att det allmänna ska avhålla sig från ingrepp i den skyddade rättigheten.</p>
<p>Beskriv relevant fakta för att ta ställning till hur barnens rättigheter påverkas.</p> <p>Vilket faktaunderlag behövs för att ta ställning till hur barns rättigheter påverkas?</p> <p>Vilken beprövad erfarenhet finns?</p> <p>Finns det relevant forskning och statistik?</p> <p>Saknas det fakta som skulle kunna vara viktig?</p> <p>Hur förhåller sig det som har identifierats i faktaunderlaget till barnkonventionen?</p>	<p>Förskoleförvaltningen har en rutin för kontroll av belastningsregister som är framtagen utifrån lagstiftningens krav.</p> <p>I initiativärendet beskrivs att det finns flertalet fall där personal som har dömts för pedofili och sexualbrott har jobbat/jobbar med barn och unga. Initiativärendet beskriver vidare att de ser att flertal skolor i Borås och övriga landet har personer som utnyttjar sin ställning till att grooma barn och unga.</p> <p>Utifrån granskning av JO har det konstaterats att kontroller av anställda har utgjort ett betydande ingrepp i den personliga integriteten hos anställda.</p>
<p>Har barnen fått ge sina åsikter om beslutsförslaget?</p> <p>Beskriv om barnen haft möjlighet att ta till sig av informationen samt om de har getts möjlighet att lämna synpunkter. Beskriv barnens åsikter. Om de inte inhämtats, motivera varför.</p>	<p>Barnen har inte tillfrågats utifrån deras ålder och med hänsyn till ärendets karaktär.</p> <p>Barnens vårdnadshavare har möjlighet att ta till sig av informationen via webbsidan samt delta på nämndsammanträdet inför beslut för möjlighet att påverka.</p>
<p>Har barnens åsikter beaktats och i så fall på vilket sätt?</p>	Nej.

Bedömning

<p>Vilka negativa och positiva konsekvenser kan beslutet få för barnen?</p> <p>Använd fakta från ditt underlag. Hur påverkar beslutet barnens rättigheter mot de artiklar som identifierats och andra lagar?</p> <p>Berörs alla barn på samma sätt?</p>	<p>Positivt med beslutet är att vi följer lagstiftarens intentioner och följer de krav som har ålagts nämnden via Skollag och Lag om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn. Förskolenämnden följer den bedömning som har gjorts nationellt att det är tillräckligt med kontroll av belastningsregister vid anställningens ingång.</p> <p>Positivt med beslutet är att vi skyddar den personliga integriteten hos nämndens medarbetare i linje med regeringsformen och Europakonventionen.</p> <p>Negativa konsekvenser med beslutet att inte göra årliga kontroller av belastningsregistret, skulle kunna vara att medarbetare som under tiden anställningen pågår utför</p>
--	---

	handlingar som tillförs belastningsregistret och inte kommer arbetsgivaren till känna.
Beskriv eventuella risker om beslutet inte fattas.	Om inte beslutet fattas skulle det kunna medföra att Förskolenämnden bryter mot Regeringsformen skydd för den personliga integriteten och Europakonventionens skydd för privatlivet. Om inte beslutet fattas skulle det också finnas risk att en del av Förskolenämndens resurser skulle behöva läggas på utökning av administrativa processer vilket skulle kunna medföra en sämre miljö för barnen då pengar tas från kärnverksamheten.
Beskriv eventuella intressekonflikter och kompenserande åtgärder.	Intressekonflikt uppstår när barnets bästa ska beaktas men även andra lagar som att skydda medarbetarnas personliga integritet. Att införa årliga kontroller skulle medföra att vi går emot regeringsformen och Europakonventionen enligt JO:s bedömning. Resurserna är begränsade och skattemedlen behöver användas på ett så bra sätt som möjligt. Intressekonflikter uppstår när prioriteringar av resurser behöver göras.
Bedöm barnets bästa och motivera.	Beslutet går emot barnets bästa med hänsyn till att förslaget från initiativärendet skulle kunna bidra till en ökad trygghet för barnen. Däremot finns det andra delar att ta hänsyn till så som att förslaget i initiativärendet skulle medföra kontroller som inte är lagliga. Årliga kontroller skulle medföra en ökad administrativa börda och medföra ingrepp på den personliga integriteten hos den anställde.
Återkoppling till barnen. Beskriv hur beslutet återkopplas till berörda barn.	Efter beslut av Förskolenämnden publiceras handlingarna i webdiariet samt Borås Stads websida.

Obligatoriskt utdrag från polisens belastningsregister

Det finns idag en rad olika exempel på varför det är nödvändigt att införa obligatoriska utdrag från polisens belastningsregister för anställda som arbetar med våra barn och unga både i Borås men även i andra kommuner runt om i Sverige.

De exemplen som är mest utstående är bland annat det faktum att det finns flertalet fall där personal som har dömts för pedofili och sexualbrott har jobbat/jobbar med barn och unga. Det är inte acceptabelt! Föräldrar och anhöriga ska kunna känna att deras familjemedlemmar är i trygga händer oavsett om det är på t.ex. förskolan eller grundskolan.

Det är inte heller acceptabelt att vi nu ser att ett flertal skolor i Borås & övriga landet har personer som utnyttjar sin ställning till att grooma barn och unga, där i många fall skolan har vetat om att det funnits problem.

Det finns flera exempel idag där man redan ställer krav på registerutdrag årligen. Ett sådant är hos kontaktfamiljer för att säkerställa att barn är i trygga händer.

Vi i Borås Stad måste vidta åtgärder för att kunna garantera våra boråsare att detta inte förekommer i kommunen. Därför är det mer än nödvändigt att ställa krav på de anställda om registerutdrag årligen i verksamheter inom förvaltningen som aktivt arbetar med barn och unga

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Sverigedemokraterna Förskolenämnden,

Att uppdra förvaltningen att begära registerutdrag årligen för samtliga anställda som arbetar med Barn och unga.

För Sverigedemokraterna,

Leif Häggblom Ledamot

Käthy Johansson Ledamot

Baard Kronholm Eng Ersättare

Lennart Alftberg Ersättare

§ 126

Dnr FN 2024-001661.1.3.25

Initiativärende - Obligatoriskt utdrag från polisens belastningsregister

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att överlämna ärendet till Förskoleförvaltningen för beredning för att se över möjligheten att begära registerutdrag årligen för samtliga anställda som arbetar med barn och unga. Beslut i ärendet fattas av nämnden vid ett senare tillfälle.

Sammanfattning av ärendet

Leif Häggblom (SD) och Käthy Johansson (SD) har till dagens nämndsammanträde lagt fram initiativärendet ”Obligatoriskt utdrag från polisens belastningsregister”. De yrkar att Förskolenämnden ger Förskoleförvaltningen i uppdrag att begära registerutdrag årligen för samtliga anställda som arbetar med barn och unga.

Beslutsunderlag

Initiativärende – Obligatoriskt utdrag från polisens belastningsregister

Emelie Källman
Handläggare

Anmälningssärenden

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna redovisning av anmälningssärenden för perioden 22 januari 2025 – 19 februari 2025.

Anmälningssärenden

1. Kommunstyrelsens beslut 2025-01-13 § 17 Borås Stads personalpolitiska riktlinjer
Dnr 2024-00110
2. Anmälan av förändring i ägar- och ledningskretsen - Malmen Montessori
Dnr 2025-00023
3. Inkomna synpunkter januari 2025

Andreas Ekström
OrdförandeIna Furtenbach
Förvaltningschef

Emelie Källman
HandläggareDatum
2025-02-27Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2025-00005 1.1.3.0

Redovisning av delegationsbeslut

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna redovisning av delegationsbeslut för perioden 22 januari 2025 – 19 februari 2025.

Ärendet i sin helhet

Förskolenämnden har i vissa ärenden överlåtit sin beslutanderätt till tjänstepersoner och ledamöter i enlighet med nämndens delegationsordning. Där framgår det även vilka delegationsbeslut som ska redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden omprövar eller fastställer delegationsbesluten.

Delegationsbeslut

1. Delegationsbeslut C1-3 januari – Tillsvidareanställningar
Dnr 2025-00028
2. Delegationsbeslut C4 januari - Tidsbegränsade anställningar
Dnr 2025-00028
3. Delegationsbeslut D8 – Beslut om förtur till särskild förskola
löpnummer 1-2
Dnr 2025-00017
4. Delegationsbeslut D9 - Beslut om uppsägning av plats på grund av frånvaro i minst tre månader löpnummer 1
Dnr 2025-00026
5. Delegationsbeslut D12 - Beslut om plats i förskola då den ene vårdnadshavaren inte ger sitt godkännande löpnummer 1-2
Dnr 2025-00021
6. Delegationsbeslut D15 januari - Beslut om mottagande av barn från annan kommun i förskola
Dnr 2025-00027

7. Delegationsbeslut D17 - Beslut om avgiftsreduktion eller befrielse från avgift med stöd av 8 kap 7 § SL för enskilda barn löpnummer 1
Dnr 2025-00015
8. Delegationsbeslut D17 - Beslut om avgiftsreduktion eller befrielse från avgift med stöd av 8 kap 7 § SL för enskilda barn löpnummer 4
Dnr 2024-00065
9. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Byttorpsgårdens förskola
Dnr 2025-00003
10. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Kärnhusets förskola
Dnr 2025-00003
11. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Liljebergets förskola
Dnr 2025-00003
12. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Lillsjöns förskola
Dnr 2025-00003
13. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Lärkans förskola
Dnr 2025-00003
14. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Mariagårdens förskola
Dnr 2025-00003
15. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Norrbyskolans förskola
Dnr 2025-00003
16. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Sagans förskola
Dnr 2025-00003
17. Delegationsbeslut G3 - Hyresgäst Anpassning snabbblåsningsknapp - Silverpoppelns förskola
Dnr 2025-00003

18. Delegationsbeslut G3 - Hyresgästanpassning snabbblåsningsknapp -
Stinebackens förskola
Dnr 2025-00003
19. Delegationsbeslut G3 - Hyresgästanpassning snabbblåsningsknapp -
Tallbackens förskola
Dnr 2025-00003
20. Delegationsbeslut G3 - Hyresgästanpassning snabbblåsningsknapp -
Tokarpsbergs förskola
Dnr 2025-00003
21. Delegationsbeslut G3 - Hyresgästanpassning snabbblåsningsknapp -
Trandaredsgårdens förskola
Dnr 2025-00003
22. Delegationsbeslut G3 - Hyresgästanpassning snabbblåsningsknapp -
Vildmarkens förskola
Dnr 2025-00003
23. Delegationsbeslut G3 - Hyresgästanpassning snabbblåsningsknapp samt
passageläsare - Skattkistans förskola
Dnr 2025-00003
24. Förskolenämndens svar på kommuniseringar från Miljöförvaltningen
Dnr 2024-00131
Aplareds förskola
Björkgårdens förskola
Bodagårdens förskola
Byttorpsgårdens förskola
Dannike förskola
Ekegårdens förskola
Hedvigborgsgårdens förskola
Herrgårdslekens förskola
Pumpkällagårdens förskola
Hällegårdens förskola
Kerstinsgårdens förskola
Kransmossens förskola
KreaNovas förskola
Kvarngårdens förskola
Kärnhusets förskola
Liljebergets förskola
Lärkans förskola
Lövängens förskola
Mariagårdens förskola
Marklandsparskens förskola

Melltorps förskola
Positivgårdens förskola
Rångedalagårdens förskola
Sandbackens förskola
Sjögårdens förskola
Skogsläntans förskola
Skogsstjärnans förskola
Södergårdens förskola
Tallbackens förskola
Trandaredsgårdens förskola
Tokarpsbergs förskola
Torgets förskola
Virvelvindens förskola
Ängsjögårdens förskola
Östermalmsgårdens förskola

25. Utökad tid på förskola löpnummer 16-38
Dnr 2025-00002
26. Anmälan av kränkande behandling löpnummer 2-5
Dnr 2025-00001
27. Utredning av kränkande behandling löpnummer 1,4,5
Dnr 2025-00001
28. Uppföljning och utvärdering av kränkande behandling löpnummer 37-38
Dnr 2024-00001

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef